

**Bàu Lem tiaq
Măc
Achìh Biac Chuaq Jêxu Broq Wa Hnài
Bàu Patô Adroi**

Hiniq wa Bàu Xèm Da Sech:

'Bài craq Tagop Hadròih calah nèh mòiq manoh doi Măc achìh hlài bàu hnài da Pêtrô. 'Màng aih sech cô i hiniq Măc.

Mangai Achìh wa Hanam Achìh:

Măc con calô da Mari (Biac Yiang Hadròih 12:12). Haq hadai oh daq da Ba-na-ba (Cô-lô-se 4:10). Haq khoi lam pajùm ca Paulô wa 'Ba-na-ba yàng baxèm jò wa haq anoi hnài Bàu Lem. Paulô anoi 'noh hiniq Măc broq bua da haq wa jùp haq jò ối ta phôq Rôma. Măc sech baxèm da 4 toq Sech Bàu Lem wa khoi achìh hanam 55 Atìq C.

Bàu Anoi:

'Nhac ca Sech Măc yi đêq dìq sech ma 'noiq, Măc achìh bàu ma geo am ca mangai Rôma loq tang. Haq hadai achìh bàu yi nhet aih Chuaq Jêxu Haq Con Boc Plình. Haq anoi 'noh biac halac Chuaq Jêxu broq. Bác bàu achìh anoi 'noh biac loh ta tùang atìq lùch da can rìh Chuaq Jêxu ta cröng taneh. Lùch sech i bàu anoi 'noh can cachìt wa can rìh hlài da Chuaq Jêxu.

Rìm 'Nat:

1. Biac baxèm da Biac broq Chuaq Jêxu: 1:1-13

2. Biac broq da Chuaq Jêxu ōi ta gùng Ga-li-lê:
1:14—6:29
3. 'Bài yàng Chuaq Jêxu wìh lùi enh gùng Ga-li-lê: 6:30—9:32
4. Biac broq da Chuaq Jêxu yàng pulùch ta gùng Ga-li-lê: 9:33-50
5. Biac broq da Chuaq Jêxu ta Juđia wa cròng Jôđan: 10:1-52
6. Biac nan xa da Chuaq Jêxu: 11:1—15:47
7. Biac Rìh Hlài enh cachìt da Chuaq Jêxu:
16:1-20

Biac Broq da Jon 'Baptit

(Mat 3:1-12; Luc 3:1-9,15-17; Jon 1:19-28)

- ¹ Baxèm Bàu Lem da Chuaq Jêxu Crich, Con Calô Boc Plình. ² Tìah ca khoi achìh ta sech Êsai mangai capoch thai Boc Plình:
- “Cô Au thê dèh hapöng lam adroi ca ìh,
Haq padon trong am ca ìh.”[◊]
- ³ “I bàu creo ta đùng hawit,
thê dìq ca con mangai wìh wìa ma lem
padon glàm Chuaq jò Haq lam trùh.”[◊]
- ⁴ Jon khói trùh ōi ta đùng hawit, haq rai hnài rai 'baptem, thê cađac dèh manoh broq tóiq, đòiq Boc Plình baxöng tóiq. ⁵ Dìq ca jàn ta gùng Judia wa ta phôq Jê-ru-sa-lem lam trùh ti haq. Wì pa'noh dèh tóiq lôi chiuq haq 'baptem ta diac Jôđan. ⁶ Jon caxùnh eo broq xam xác lõcđa, càt ca'nam xam caxi akia. Haq caq lìp tức wa diac xùt ta rôm. ⁷ Jon hnài: “Mangai ma trùh atìq ca au, i cwìang itai càn yi hnao ca au, au ùh đang ca

[◊] 1:2 1:2 Mal 3:1.   [◊] 1:3 1:3 Êsai 40:3.

hacùn cràng đòiq dõih caxi jai Haq. ⁸ Au 'baptem ca pì xam diac, mahaq Haq broq 'baptem ca pì xam Yiang Hadròih."

*Chuaq Jêxu Chìuq 'Baptem
(Mat 3:13-17; Luc 3:21-22)*

⁹ 'Bài hì aih, Chuaq Jêxu lam enh phôq Na-xaret, gùng Ga-li-lê. Haq chìuq Jon 'baptem ta diac Jôđan. ¹⁰ Jò tòc enh diac, Haq hnoq Plình tapèh wa Yiang Hadròih loh jráp ti chac Haq tiah ca chìm trù. ¹¹ I bàu enh Plình doi: "Cô Con Calô Au loq waq, Haq lem manoh Au rìm trong."

*Chuaq Jêxu 'Bléq Biàc Padô 'Nùt
(Mat 4:1-11; Luc 4:1-13)*

¹² Tajòi 'mòi Yiang Hadròih thê Chuaq Jêxu lam nòi đùng hawit. ¹³ Ta aih Haq ỏi ti ngè rôm 40 hì, can kiac Satan lam trùh chaq trong padô 'nùt Haq. Atìq ca aih i 'bài 'bình plình trùh patìh biàc ca Haq.

*Chuaq Jêxu Baxèm Anoi Hnài ta Ga-li-lê
(Mat 4:12-17; Luc 4:14-15)*

¹⁴ Khoi ca Jon 'bìq clêh ta tù, Chuaq Jêxu lam trùh ta gùng Ga-li-lê, anoi hlài Bàu Lem Boc Plình. ¹⁵ Haq doi: "Khoi trùh jò, Diac Plình khoi haten, cađac dèh manoh broq tóiq, lùi canòm Bàu Lem beq."

*Pôn Ngai, Mangai Hốc Tiaq Baxèm
(Mat 4:18-22; Luc 5:1-11)*

¹⁶ I mòiq hì Chuaq Jêxu lam ti 'bò diac raxìq Ga-li-lê, hnoq Simôn wa Anrê, oh haq 'nang tang hlàm ta diac, ma jah 'màng aih wa aih mangai ranang ca. ¹⁷ Chuaq Jêxu creo ca wa: "Lam tiaq

Au beq, Au broq chôp wìa mangai dèch mangai.”

¹⁸ Tajòi 'mòi wa cađac hlàm lam tiaq Haq.

¹⁹ Lam tam toq 'biaq hèm, Haq hnoq Jacò con Xê-bê-đê wa oh haq, Jon, ha'ngui hmình hlàm ta bong. ²⁰ Tajòi 'mòi Haq creo ca wa. Wa cađac dèh baq wa 'bài bua ma ranang ca ỏi hlài ta bong, lam tiaq Haq.

*Chuaq Jêxu Hnan Đac Can Kiac
(Luc 4:31-37)*

²¹ Atiq ca aih, Chuaq Jêxu wa 'bài mangai hốc tiaq Haq lam ta phôq Ca-bê-na-um. Wop Hì Sabat, Haq mùt ta hnem tagop hnài wì. ²² 'Bài mangai ỏi ta hnem tagop hamàih ta manoh jò wì tàng Haq hnài, ma jah 'màng aih bàu Haq i cwìlang itai, crài ca 'bài thài ranenh. ²³ Jò aih ỏi ta hnem tagop i mòiq ngai i kiac ỏi ta chac, haq cachech bàu dêh doi: ²⁴ “Ôi Chuaq Jêxu Mangai Na-xa-ret! Ìh enh broq ca nhèn 'màng leq? Ìh trùh đòiq jêh đac nhèn 'mòh? Au loq Ìh Cabô. Ìh Con Calô Boc Plình!”

²⁵ Chuaq Jêxu gràm bàu doi: “Àt ma hatenh haq, loh khoi enh mangai cô beq!” ²⁶ Can kiac cachech bàu dêh rapàt mangai aih tacro, khoi èh loh khoi enh mangai aih.

²⁷ Rìm ngai hnoq biac aih, wì hamàih, bòch dabau: “Biac cacleq 'màng cô, trong hnài ma neo 'mòh? Mangai cô joq i cwìlang itai, can kiac xôq iu tiaq bàu Haq.” ²⁸ Wì anoi hlài biac Chuaq Jêxu ma broq aih jàp ta gùng Ga-li-lê.

*Chuaq Jêxu Broq Brêh Miq Mai Pêtrô
(Mat 8:14-17; Luc 4:38-39)*

²⁹ Loh enh hnem tagop, Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq lam ti Jacò wa Jon müt ta hnem Simôn wa Anré. ³⁰ Miq mai Simôn ùh hrōc tôq chac cùi ta jùang. Tajòi 'mòi wì doi ca Chuaq Jêxu. ³¹ Haq lam trùh ti jùang, rùp tì mangai ùh hrōc dèch haq ha'ngui. Tajòi 'mòi haq brêh. Haq yòng patìh ca wì.

*Chuaq Jêxu Broq Brêh Bac Ngai
(Mat 8:16-17; Luc 4:40-41)*

³² Trùh jò mat mahì ten müt, wì 'ràng 'bài mangai ùh hrōc wa 'bài mangai i kiac ői ta chac, trùh ti Haq. ³³ Dìq ca mangai ta phôq lam gòm jang 'mang hnem. ³⁴ Haq broq brêh ca mangai ùh hrōc, wa drùh đac can kiac. Haq ùh am can kiac capoch cleq, ma jah 'màng aih kiac khoi loq Haq Cabô.

³⁵ Jò ten 'ngah, Haq loh lam ta nòi hawit waiq khàn. ³⁶ Simôn wa bua haq, lam chaq Chuaq Jêxu. ³⁷ Jò wì chaq hnoq Haq wì doi: "Rìm ngai 'nang chaq lìh."

*Chuaq Jêxu Anoi Hnài ta Ga-li-lê
(Luc 4:42-44)*

³⁸ Haq doi: "Beq bèn lam müt ta 'bài phôq haten ta cô, đòiq àu anoi hnài Bàu Lem ca wì haq, taiq bìac cô raq Au ma khoi trùh." ³⁹ Èh Haq lam jàp gùng Ga-li-lê anoi hnài wì ői ta hnem tagop wa drùh đac can kiac.

*Chuaq Broq Brêh ca Mangai Bacùn
(Mat 8:1-4; Luc 5:12-16)*

40 I mòiq ngai bacùn trùh ti Chuaq hacùn cràng xìn Haq doi: “Chuaq ôi! Tàng ĩh enh, ĩh broq au jah brêh.”

41 Chuaq Jêxu tamèt dìq ca manoh xa-öch ca haq, dèch tì bèq haq, rai doi: “Au enh hai! Brêh xia beq.” **42** Tajòi 'mòi haq jah brêh.

43 Tajòi 'mòi Chuaq Jêxu thê haq lam wa tanap ca haq: **44** “Apaq anoi biac cô ca mangai 'noiq loq, mahaq ìh phai lam patô dadeh ca pajàu ngan, èh ìh am ngè tadreo tiaq troi Ranenh Môise khoi hnài, đòiq wì loq ìh khoi jah brêh.”

45 Mahaq mangai cô lam palèt biac aih rìm nòi, taiq 'màng aih broq ca Chuaq Jêxu pi jah mùt ma dahè ta phôq hòm, mahaq ep ői ti nòi hawit, wa wì loh enh rìm nòi trùh ti Haq.

2

Mangai Pen (Mat 9:1-8; Luc 5:17-26)

1 Atìq ca aih toq 'biaq hì, Chuaq Jêxu hlài ta phôq Ca-bê-na-um. Wì hìa tàng Chuaq ői ta hnem. **2** Mangai jàn bắc hrin ői enh gùng ca 'mang hnem wa trom hnem hadai pi i ca nòi ői, èh Haq yòng hnài wì. **3** I pôn ngai tòng mòiq ngai mangai pen 'ràng ca Haq. **4** Taiq 'bài mangai bắc hrin wì ùh jah thia haten ca Haq. Wì pùng cùa hnem ta jang ca nòi Haq, khoi èh 'nhùa 'noh mangai pen ői ta dradrah. **5** Chuaq Jêxu hnoq manoh wì lùi Haq, Haq doi ca mangai pen: “Ô con Au, tóiq lôi con khoi jah baxöng.”

6 Mahaq i 'bài thài ranenh ha'ngui haten ca Haq, wì hèm ta manoh: **7** “Gleq mangai cô ma

capoch 'màng aih? Mangai cô hùa capoch 'mèq đùng Boc Plình, ma jah 'màng aih enh gùng ca Boc Plình ma i cabô i cwiang baxöng tōiq con mangai?"

⁸ Mahaq Chuaq Jêxu loq ca manoh wì. Tajòi 'mòi Haq doi ca wì: "Gleq pì ma hèm biac aih ta manoh?" ⁹ Tàng doi: 'Tōiq lôi con khoi jah baxöng,' loq doi: 'Thê ih yòng xùi dèh dradrah hlài beq! Doi 'màng leq ma yi xùang?' ¹⁰ Au broq brêh ca haq enh ngia ca pì, waq ca pì loq, Au i cwiang baxöng tōiq lôi con mangai ɔi cröng taneh." Khoi èh, Haq doi ca mangai pen: ¹¹ "Au thê ih yòng xùi dèh dradrah hlài ta hnem beq." ¹² Tajòi 'mòi, haq padinh yòng xùi dèh dradrah loh lam enh ngia ca wì. Dìq ca wì hamàih ta manoh manè apôi Boc Plình rai doi: "Bèn ùh lah hnoq biac 'màng cô?"

*Chuaq Creo ca Lêwi
(Mat 9:9-13; Luc 5:27-32)*

¹³ Chuaq Jêxu lam ti 'bò diac raxiq. Dìq ca mangai lam ti Haq tamàng Haq hnài. ¹⁴ Jò 'nang lam, Chuaq Jêxu hnoq Lêwi con Aphê 'nang ha'ngui gop thèq, Chuaq Jêxu doi: "Lam tiaq Au beq." Tajòi 'mòi Lêwi yòng tiaq Chuaq Jêxu.

¹⁵ Chuaq Jêxu ha'ngui caq pua ta hnem Lêwi. I bac ngai mangai gop thèq wa mangai bua Lêwi caq pua ti Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq. Ma jah 'màng aih ɔi ta wì haq aih, bac ngai adroi khoi tiaq Haq. ¹⁶ 'Bài thài ranenh wa Pha-ri-si hnoq Chuaq Jêxu caq pua ti mangai gop thèq wa mangai i tōiq. Wì doi ca mangai hōc tiaq Haq:

“Gleq Haq ma caq pajùm ti mangai gop thèq wa mangai i tōiq?”

¹⁷ Jò Chuaq Jêxu tàng bàu wì anoi 'màng aih, Haq doi: “Mangai ùh hröc ma nhet ca 'bacsi sì, ùh xài mangai tadêh. Au khoi lam trùh, ùh xài creo ca wì mangai ta-atoq wìhl hlài, mahaq creo ca mangai i tōiq.”

¹⁸ 'Bài mangai hōc tiaq Jon wa 'bài mangai Pha-ri-si wèq ranenh rôn ca acaq waiq khàn. I mangai lam bòch Chuaq Jêxu: “Gleq mangai hōc tiaq Jon wa mangai hōc tiaq mangai Pha-ri-si dìq rôn ca acaq, mahaq mangai hōc tiaq ìh ùh rôn?”

¹⁹ Chuaq Jêxu tèo: “Jò wì caq hiniang öng mai, 'bài bua mangai con öng ùh rôn ca acaq jò mangai con öng xôq ỏi ti wì. ²⁰ Mahaq trùh hì wì 'nong đắc con öng lam, hì aih wì men rôn ca acaq.

²¹ “Ùh i ca mangai leq clep ha'nech bai neo 'mùt ta eo dùnh. Tàng broq 'màng aih, ha'nech bai neo dùng eo dùnh hyah, teo hyah rai èh rai càm. ²² Hadai ùh i cabô ùc alac neo 'mùt ta 'bao akia dùnh. Tàng broq 'màng aih, alac broq ca 'bao padah, alac loh dōng, 'bao ji pi wìa.”

Prot Caq 'Mau (Mat 12:1-8; Luc 6:1-5)

²³ Hì Sabat Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq lam cwa đùng i 'mau. Jò lam ti đùng, mangai hōc tiaq Haq prot 'mau caq. ²⁴ Wì mangai Pha-ri-si doi ca Haq: “Ngan tau, 'bài mangai hōc tiaq ìh broq biac ùh khòh broq ta hì Sabat.”

²⁵ Chuaq Jêxu padreo bàu doi: “Pì ma 'nhòq đóc biac bùa Đawit wa 'bài mangai ma lam tiaq

haq khoi broq ta hì Sabat jò haq pangot 'mòh?
²⁶ Jò 'nhòng pajàu A-bia-tha broq pajàu ha'nhèq, bùa mùt ta Hnem Boc Plinh, caq 'benh ma padon đòiq ta ca'böng, khoi èh haq am ca 'bài mangai ma tiaq haq caq. Haq khoi loq ca 'benh aih toq 'bài pajàu ma khòh caq."

²⁷ Khoi èh Haq doi hòm: "Taiq mangai Boc Plinh broq loh hì Sabat, ùh xài taiq hì Sabat Boc Plinh broq loh con mangai. ²⁸ Ma jah 'màng aih Con Mangai broq craq hì Sabat."

3

*Mangai 'Yoh Tì
 (Mat 12:9-14; Luc 6:6-11)*

¹ Yàng ma 'noiq, Chuaq Jêxu mùt ta hnem tagop. Ta aih i mòiq ngai gu calô 'yoh tì mòiq apah. ² Wì mangai ma git ca Chuaq Jêxu gòm hanhoi ngan Haq i broq brêh ca mangai aih trom hì Sabat ùh, đòiq wì kian Haq. ³ Chuaq Jêxu doi ca mangai 'yoh tì: "Lam yòng ta'ne cô beq."

⁴ Khoi èh Chuaq Jêxu bòch wì: "Hì Sabat, khòh broq biac lem, loq khòh broq biac dù, khòh dèch mangai loq khòh jêh đac mangai?" Dìq ca wì ỏi hatenh.

⁵ Haq loh nòih ca wì, ngan wì wa mango ca wì dìq jaq, ma jah 'màng aih Haq loq ca manoh wì cadoq. Khoi èh Haq doi ca gu calô aih: "Hnhu tì ih beq!" Mangai aih hnhu tì, èh tì haq jah brêh. ⁶ Tajòi 'mòi mangai Pha-ri-si loh lam, hatinh ca 'bài mangai ma tiaq Hêrôt broq pađim jêh đac Haq.

⁷ Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq loh lam tì nòi 'bò diac raxiq, i bâc mangai jàn enh gùng Ga-li-lê, Judia, ⁸ enh phôq Jê-ru-sa-lem, gùng I-đu-mia, gùng pah tau diac Jôđan, gùng haten ca phôq Tirò wa phôq Siđôn. Wì tàng bàu wì anoi hlài biac Chuaq Jêxu broq, èh dìq ca wì lam trùh ti Haq. ⁹ Taiq mangai bâc hrìn, Haq thê mangai hōc tiaq padon ca Haq mòiq toq bong 'yoh, đòiq wì ùh jah hnen padit Haq. ¹⁰ Taiq Chuaq Jêxu khói broq brêh ca bâc ngai, 'màng aih mangai leq ma i hiniq ùh hrõc, ji pachiu dahnen trùh haten waq ca jah bèq chac Haq. ¹¹ Wì mangai i kiac mùt ta chac, jò hnoq Haq, wì bla-op enh ngia ca Haq, cachech bàu dêh doi: “Ìh Con Calô Boc Plình.” ¹² Mahaq Chuaq Jêxu gràm padràng ùh thê wì haq pa'noh ca wì 'noiq loq ca Haq.

*Chuaq Jêxu Ràih Mòiq Jàt Baiq Ngai
(Mat 10:1-4; Luc 6:12-16)*

¹³ Atiq ca aih Haq tōc ta wang, creo ca 'bài mangai Haq khói ràih. 'Bài mangai aih thia trùh haten ti Haq. ¹⁴ Haq ràih 12 ngai, creo wì: Mangai sùq đô. Haq thê wì ối ti Haq đòiq wì loh lam anoi Bàu Lem. ¹⁵ Haq am ca wì cwiang itai đòiq drùh đạc can kiac. ¹⁶ Cô hiniq wì 12 ngai Haq khói ràih: Simôn, Haq hiniq hlài Pêtrô. ¹⁷ Jacò wa Jon con Xê-bê-đê, Haq hiniq hlài 'Bô-anet, aih con calô da plình cađah. ¹⁸ Anrê, Philip, 'Ba-thê-lê-mi, Mathêu, Thôma, Jacò con Aphê, Thadê, Simôn mangai Ca-na-an. ¹⁹ Juđa Ich-ca-ri-ôt, mangai blòq Chuaq.

*Tôiq Đùng Trùh Yiang Hadròih
(Mat 12:22-32; Luc 11:14-23)*

20 Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq mùt ta hnem. I 'bài mangai jàn tagop ta aih bàc hrìn, 'màng aih Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq mech pi dòh acaq. **21** Mahaq wì cadraq Haq tàng biac aih. Wì chaq Haq đòiq wèq Haq, ma jah 'màng aih i mangai 'noiq doi: "Haq khoi ranhùa."

22 I 'bài thài ranenh ői ta phôq Jê-ru-sa-lem loh, wì doi: "Haq khoi i kiac 'Bê-ên-xê-bun ői ti chac. Haq canòm ca cwiang itai bùa kiac đòiq hnan đac kiac."

23 Chuaq Jêxu creo ca wì lam trùh ti Haq, yōc bàu aliah anoi ca wì: "Màng leq kiac Satan ma jah hnan đac kiac Satan? **24** Tàng mòiq diac to talah, diac aih ùh dràng yòng. **25** Tàng mòiq hnem ep talah baiq, hnem aih hadai ùh dràng yòng. **26** 'Màng aih, tàng kiac Satan to ta'blêq ca dađeh, aih haq lah dađeh loh baiq. 'Màng aih ùh jah dràng, èh raliang piang dōng dìq. **27** Ủh i ca cabô ma jah mùt atùng hang ta hnem mangai dêh padren, tàng ùh jah càt đòiq cla haq adroi, khói ca aih men jah yōc da haq cùng hang. **28** Joq 'nàng, Au doi ca pì: Dìq ca tôiq lôi con mangai ma broq, wa bàu capoch 'mèq đùng Boc Plình, jah baxǒng. **29** Mahaq mangai leq capoch 'mèq đùng Yiang Hadròih, ùh jah baxǒng tôiq haq, cla haq phai pòq hloi hloi."

30 Chuaq ma jah doi 'màng aih, taiq wì doi: "I can kiac càn ői ti chac Haq."

*Miq Wa 'Bài Oh Chuaq Jêxu
(Mat 12:46-50; Luc 8:19-21)*

³¹ Miq wa oh Chuaq Jêxu lam trùh yòng enh gùng ca hnem, thê wì creo ca Chuaq Jêxu loh ti wì. ³² Bàc ngai ha'ngui dudan ca Chuaq Jêxu. I mangai doi ca Haq: "Miq wa 'bài oh ĩh gòm enh gùng, wì chaq ĩh."

³³ Haq tèo wì: "Cabô miq au? Cabô oh daq au?"

³⁴ Haq gliang ngan wì ma ői dudan ca Haq rai doi: "Cô raq miq Au wa oh daq Au. ³⁵ Cabô ma broq tiaq manoh Boc Plình, aih oh daq calô Au, oh daq cadrì Au wa miq Au."

4

*Bàu alìah mangai rai adrech
(Mat 13:1-9; Luc 8:4-8)*

¹ Yàng ma 'noiq hòm Chuaq Jêxu hnài wì ti 'bò diac raxìq. Taiq i mangai bàc yòng ői ti 'bò diac, Chuaq Jêxu tòc ha'ngui ta bong hnài wì ői ta go.

² Haq yōc bàu 'mon hnài alìah ca wì bàc trong. Haq doi:

³ "Tamàng cô: I möiq ngai loh lam rai adrech. ⁴ Jò haq rai, i pliang taclìh ti trong lam, chìm jôh caq döng. ⁵ Pliang ma 'noiq clìh ta cröng hmu xèm, i toq 'biaq taneh. Bu clìh, haq hon hloi taiq taneh ratang, ⁶ Jò mat mahì tòc, haq hõnh ca tôq, taiq riah haq ùh mùt ma jrùq.

⁷ Pliang ma 'noiq hòm clìh ta nòi hila. Hila cràm hla broq ca haq cayòp, ùh loh plì. ⁸ Adrech ma clìh ta nòi taneh jiàng jah yòng càn wa loh plì, möiq pliang loh 30, pliang 'noiq loh 60, pliang 'noiq hòm 100."

⁹ Khoi èh Haq doi: "Cabô i don, tamàng beq."

¹⁰ Jò Chuaq Jêxu ői mòiq Ngai, 'bài mangai ma ői dudan ca Haq, xam 12 ngai, mangai hōc tiaq, bōch bàu 'mon aih enh doi cleq? ¹¹ "Biac halac halùai da Diac Boc Plình khoi hnhu am ca pì, mahaq ca wì mangai enh gùng, ep yōc bàu aliah đòiq hnài wì rìm biac,

¹² " 'Đòiq wì ngan, mahaq ùh hnoq,
tàng mahaq ùh 'nì loq.

Tàng wì 'nì loq, wì jah tawìh hlài ta Boc Plình,
đòiq Haq jah baxöng tōiq ca wì.'[✳]"

¹³ Khoi èh Haq doi: "Pì ùh loqとっても bàu aliah aih 'mòh? Tàng 'màng aih broq 'màng leq pì ma 'nì loq đìq ca bàu aliah ma 'noiq? ¹⁴ Mangai rai adrech, aih mangai rai Bàu Lem. ¹⁵ Adrech ma cìlh ti trong, aih 'bài mangai khoi i Bàu Lem ői dèh ta manoh wì haq, mahaq wì bu tamàng Bàu Lem, èh kiac Satan trùh atùng yōc Bàu Lem ma khoi rai ta manoh wì haq. ¹⁶ Hadai 'màng aih, adrech ma taclìh ta nòi raga, aih 'bài mangai tamàng Bàu Lem, tajòi 'mòi lem bùi nhàn yōc.

¹⁷ Mahaq Bàu Chuaq ùh plöh riah ta manoh wì haq. Wì ùh cajap manoh, èh jò glàm biac nan xa, biac ti rùp taiq tiaq Chuaq, tajòi 'mòi wì cro cädac Bàu Lem. ¹⁸ Èh 'bài adrech ma taclìh ta nòi xém hila, aih 'bài mangai khoiとっても Bàu Lem, ¹⁹ mahaq biac loq lo da 'nhòng cô, biac ham ca can padrõng, wa biac loq ham ma 'noiq hòm, mùt ta manoh wì haq. Taiq đìq ca biac aih broq cachòp ca Bàu Lem, 'màng aih ùh loh plì. ²⁰ Mahaq 'bài adrech cìlh ta nòi taneh jiàng,

---

[✳] **4:12** 4:12 Èsai 6:9,10.

aih mangai tamàng Bàu Lem, chìuq nhàn yōc, èh loh plì mòiq pliang loh 30, pliang 'noiq loh 60, pliang 'noiq loh 100."

²¹ Haq doi hòm ca wì: "I cabô bùh đen khoi èh yōc thùng gùp đạc, loq đòiq ta ca'nàm jùang? Ùh xài ep đòiq haq ti priang 'mòh? ²² Ma jah 'màng aih ùh i biac leq hlèp ma ùh pa'noh loh, ùh i biac leq hlèp ma ùh pa'noh loh ro rang. ²³ Cabô i don, tamàng beq!"

²⁴ Haq doi hòm: "Khòh tamàng ma geo biac pì ma tàng. Boc Plình jah tōng am ca pì toq pì ma khoi tōng, wa tōng tam yi bàc ca aih hòm. ²⁵ Ma jah 'màng aih, jah am tam ca mangai leq khoi i, mangai leq ùh i jah yōc hlài biac haq ma khoi i."

²⁶ Haq doi hòm: "Diac Boc Plình tìah ca mangai rai adrech ta taneh. ²⁷ Khoi èh, cla haq lam cùi. Adrech aih yòng càn dahì damang, cla haq ùh 'nì adrech aih jah plöh 'màng leq. ²⁸ Ma jah 'màng aih cla taneh broq adrech aih loh plì. Baxèm adrech aih wìa maq, èh haq xròc, hi khoi haq loh plì. ²⁹ Jò plì dùm, wì 'noh haiq gat, ma jah 'màng aih khoi trùh jò gat."

³⁰ Haq doi hòm: "Bèn achùa Diac Boc Plình wa cacleq, loq yōc bàu aliah leq ma paro jah? ³¹ Diac Plình aih tìah ca mòiq pliang clong habài, jò khoi rai, haq yi 'yoh dìq dōng ca adrech 'noiq ta cröng taneh, ³² mahaq jò khoi rai, haq hon, wìa long yi càn ca cachiq ma 'noiq, loh hamenh càn, trùh 'mòi chìm wìa broq pù ta aih."

³³ Haq yōc bàc bàu hnài aliah, mahaq tiaq dèh biac wì haq 'nì loq đeh pàng leq. ³⁴ Jò leq Haq hnài wì, xôq Haq yōc bàu aliah hnài wì, mahaq

jò ùh i ca wì, Haq pa'noh ro dèh ca mangai hōc tiaq dìq dōng.

*Bahùt Ta'ne Diac Raxiq
(Mat 8:23-27; Luc 8:26-39)*

³⁵ Trùh chìu hì aih, Haq doi dèh ca mangai hōc tiaq: “Beq bèn cwa töc pah tau.” ³⁶ Khoi ca jàn hlài, Chuaq Jêxu ői ta bong, mangai hōc tiaq Haq 'nong Haq lam. Hadai i 'bài bong 'noiq lam tiaq. ³⁷ Tajòi 'mòi i bahùt càn hlôi dêh dìq jaq, diac lai laq müt ta bong ten bình. ³⁸ Mahaq Chuaq Jêxu ői pah cloh bong, angèn gàu Haq cùi. Mangai hōc tiaq padriu Haq, wì doi: “Thài ôi, lìh ùh crè ca bèn cachít 'mòh?”

³⁹ Haq rìu, lech ca cayeo, doi ca diac raxiq: “Hatenh beq! Àt beq!” Tajòi 'mòi plình pi cayeo wa diac raxiq hadai pi lai laq.

⁴⁰ Hi khoi, Haq bòch wì: “Gleq pì ma crè? Manoh lùi pì ta leq?”

⁴¹ Mangai hōc tiaq yùq crè dìq jaq, doi ca dabau: “Mangai cô Cabô, cayeo wa diac raxiq dìq iu bàu Haq?”

5

*Mangai ői Jê-ra-sê i Kiac ői ta Chac
(Mat 8:28-34; Luc 8:26-39)*

¹ Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq cwa trùh 'bò pah tau, müt gùng da mangai Jê-ra-sê. ² Loh bu khoi enh bong, tajòi 'mòi i móiq ngai i kiac ői ta chac, loh enh cadràng hanang, thia trùh jang ngìa Chuaq Jêxu. ³ Mangai aih loq ői nòi cadràng hanang. 'Nhac ca wì cát haq xam caxi mem tagwat, xôq ùh 'blêq. ⁴ Ma jah 'màng aih

khoi bàc yàng wì clang jènhaq, cát tì haq xam caxi mem tagwat, xôq haq hràt đac caxi mem tagwat, wah đac long clang, ùh cabô nui ta'bleq ca haq. ⁵ Xèq ca hì, 'ngah ca mang, haq lam lìq lam làn nòi cadràng hanang, lam lìq lam làn ta wang, cachech cajiah, yōc hmu chot dèh chac.

⁶ Jò hnoq Chuaq Jêxu enh hangai, haq cadàu tùh bla-op jang ngia Chuaq Jêxu, ⁷ cachech bàu dêh doi: "Waiq Chuaq Jêxu, Con Boc Plình ma yi ha'nhèq, au wa ìh i biac cleq? Au xìn ìh paq baxa au." ⁸ Taiq adroi Chuaq Jêxu khoi doi: "Ô kiac dù, loh khoi mangai cô beq!"

⁹ Khoi èh Chuaq Jêxu bòch: "Hiniq gè cacleq?"

Haq tèo: "Hiniq au Lình Cràm, ma jah 'màng aih taiq nhèn bàc hrìn." ¹⁰ Haq xìn Chuaq Jêxu ca rangoq, apaq hnan wì haq lam khoi ca gùng aih.

¹¹ Ối ta aih i mòiq calùh chùa bàc dìq jaq 'nang angoq caq ta go wang. ¹² 'Bài can kiac xìn Chuaq Jêxu: "Am nhèn trùh ti calùh chùa tau, đòiq nhèn mùt ta wì haq." ¹³ Chuaq Jêxu thê 'màng aih. Dìq ca can kiac loh enh chac mangai aih, mùt ti chac 'bài chùa. Calùh chùa i 2.000 toq cadàu taröng ta criang, hadrùc cachìt ca glàc ta diac raxiq.

¹⁴ 'Bài mangai ban chùa cadàu mot, hi khoi anoi hlài biac aih jàp ta phôq aih wa plài dudan ca gùng aih. Mangai jàn loh ngan biac aih. ¹⁵ Wì trùh ti Chuaq Jêxu, hnoq mangai ma adroi iq i kiac ối ta chac, khoi ha'ngui caxùnh cwàn eo, wa manoh ngoc haq khoi brêh. Wì crè dìq jaq. ¹⁶ 'Bài mangai ma khoi hnoq biac aih, anoi hlài

bìac ma trùh ti mangai kiac ma rùp nèh, wa ta calùh chùa. ¹⁷ Bài mangai jàn xìn Chuaq Jêxu loh khoi ca gùng wì haq.

¹⁸ Jò Chuaq Jêxu bu tōc ta bong, mangai ma can kiac khoi müt nèh, xìn ői ta Chuaq Jêxu.

¹⁹ Mahaq Chuaq Jêxu ùh am. Chuaq doi: “Au thê ih hlài ta hnem, ta nòi bua ih, anoi hlài ca wì loq bìac càn caiq Chuaq khoi am ca ih. Haq khoi xa-öch ca ih ‘màng leq.’” ²⁰ ‘Màng aih, haq lam jàp ta gùng Mòiq Ját Phôq, anoi hlài bìac càn caiq Chuaq Jêxu ma khoi broq ca haq. Mangai leq tàng hadai hamàih ta manoh.

*Con Cadrì Jairu wa Gu Cadrì Ùh Hrōc
(Mat 9:18-26; Luc 8:40-56)*

²¹ Jò Chuaq Jêxu tōc ta bong cwa ‘bò pah tau, i mangai jàn bàc tagop gòm Haq ti ‘bò diac raxiq.

²² I mòiq ngai, mangai wèq hnem tagop, hiniq haq Jairu, bu hnoq Chuaq Jêxu, haq hacùn cràng jang jènh Chuaq Jêxu. ²³ Haq xìn rangoq: “Thài ôi, con cadri ‘yoh au ùh hrōc ten cachít. Xìn Chuaq trùh đóiq tì ti chac haq, haq jah rìh.”

²⁴ Chuaq Jêxu lam ti haq.

‘Bài mangai jàn hadai lam tiaq dahnen Chuaq.

²⁵ Ta aih, i mòiq ngai gu cadri, i can ùh hrōc loh mahem khoi 12 hanam. ²⁶ Dùnh dàng aih, haq chìuq nan xa am ca bàc ngai ‘bacsi sì broq brêh. Haq ‘noh dèh đìq ca ‘bac ma xôq ùh hnoq i brêh cleq, mahaq can ùh hrōc rai èh rai hlàm tam hòm.

²⁷ Jò haq hìa bìac Chuaq Jêxu, haq chua ta’ne wì, enh rù ca Chuaq Jêxu đóiq bèq eo Chuaq Jêxu. ²⁸ Ma jah ‘màng aih haq hèm dèh: “Tàng au toq jah bèq eo Chuaq, au jah brêh.”

²⁹ Adrinh ca jò aih, mahem ma loh enh chac haq pi loh, haq mòn dađeh khoi jah brêh.

³⁰ Tajòi 'mòi Chuaq Jêxu mòn dèh ang ai Haq khoi loh enh chac. Haq hwi ngan wì, rai bòch: "Cabô ma khoi bèq eo Au?"

³¹ Mangai hốc tiaq doi: "Thài ôi! Ìh hnoq mangai bac hnen Ìh, gleq Ìh ma bòch: 'Cabô bèq Au?'"

³² Haq ngan wì ői dudan ca Haq, đòiq ngan mangai leq ma khoi broq biac aih. ³³ Mangai gu cadri ma i can ùh hróc loq biac aih khoi trùh ca dađeh. Haq crè tarit pacro dađeh hacùn cràng jang jènh Chuaq Jêxu anoi döng biac haq khoi broq. ³⁴ Chuaq Jêxu doi ca haq: "Con cadri ôi, taiq ìh i manoh lùi canòm Au, ìh khoi brêh, phai yōc manoh catèm ma lam beq. Ìh pi hìaq ùh hróc hòm."

³⁵ Jò Haq ői anoi, i mangai trùh enh hnem mangai ma wèq hnem tagop doi ca haq: "Con cadri ìh khoi cachìt, pi thê pangài broq cleq ca Thài hòm."

³⁶ Mahaq Chuaq Jêxu ùh hèm trùh bàu aih. Haq doi ca mangai ma wèq hnem tagop: "Apaq yùq, ìh toq lùi raq."

³⁷ Haq ùh am wì 'noiq tiaq Haq enh gùng ca Pêtrô, Jacò wa Jon oh Jacò. ³⁸ Jò wì haq trùh ta hnem mangai ma wèq hnem tagop, Chuaq Jêxu hnoq wì broq ta-ùang, tang ngai hmoi, tang ngai cachech bàu dêh. ³⁹ Mùt ta hnem, Haq doi: "Gleq pì ma tagrùang 'màng cô? Mangai 'yoh cô ùh i cachìt, haq toq cùi hêq!" ⁴⁰ Wì halê Chuaq Jêxu.

Mahaq Chuaq Jêxu hnan dìq döng ca wì loh enh gùng. Haq đòiq toq miq baq da con 'yoh aih

wa 'bài mangai ma tiaq Haq, mùt jang nòi con 'yoh 'nang cùi prôih. ⁴¹ Haq cadop ti mangai 'yoh rai doi: "Ta-li-tha Cumi," aih: "Ô con 'yoh cadrì, Au thê oh yòng beq!" ⁴² Tajòi 'mòi con cadrì aih yòng cadiang lam, ma jah 'màng aih haq khoi jah 12 hanam. Wì diq jaq hamàih ta manoh. ⁴³ Haq ùh am wì doi ca mangai 'noiq loq biac aih. Khoi èh Haq thê am ca con 'yoh aih dahwèq caq.

6

Chuaq Jêxu Hlài ta Phôq Na-xa-ret (Mat 13:53-58; Luc 4:16-30)

¹ Chuaq Jêxu loh enh aih, Haq hlài dèh ta gùng, i 'bài mangai hõc tiaq Haq lam tiaq. ² Trùh hì Sabat, Haq mùt hnài ta hnem tagop. Mangai jàn bàc tamàng Haq.

Wì hamàih bòch dabau: "Mangai cô yōc cwìang enh leq ma jah hnài 'màng cô? Gleq Haq ma rabiaq hrìn, wa gleq Haq broq jah biac halac? ³ Enh nèh i joq Haq Mangai broq thòq long, Con Mari, daq Jacò, Jôsep, Juđa wa Simôn ùh? Ma ùh xài 'bài oh cadrì Haq ma 'nang öi ti bèn 'mòh?" Taiq 'màng aih 'bài mangai ta aih loh nòih ca Haq.

⁴ Mahaq Chuaq Jêxu doi ca wì: "Mangai capoch thai Boc Plình jah rìm nòi 'noiq padèch haq, mahaq öi ti gùng cla, hnem cla, oh daq cla, wì lê haq." ⁵ Öi ta aih Haq ùh jah broq biac halac, enh gùng ca Haq đòiq tì broq brêh ca toq 'biaq ngai mangai ùh hrõc. ⁶ Chuaq hamàih, ma jah 'màng aih hnoq manoh wì ùh lùi.

*Chuaq Jêxu Thê Mòiq Jàt Baiq Ngai Sùq Đô
Lam Hnài
(Mat 10:5-15; Luc 9:1-6)*

Hi khoi Chuaq Jêxu lam hnài wì rìm plài haten ta gùng aih. ⁷ Haq thê 12 ngai, mangai hōc tiaq trùh ti Haq, èh thê wì lam baiq ngai, baiq ngai, am ca wì cwiang itai drùh đac can kiac.

⁸ Haq doi dèh ca wì jò lam trong ùh thê wê cleq, enh gùng ca mòiq toq long canhra, ùh thê wê dahwèq caq, 'bao, loq 'bac ta caxi ca'nam. ⁹ Toq tōc yep, apaq caxùnh baiq blah eo. ¹⁰ Haq doi ca wì: "Jò pì mùt hnem leq, õi hloi ti hnem aih trùh hì pì loh khoi enh nòi aih. ¹¹ Tàng nòi leq ùh đìh yōc pì, hnem leq ùh pachùh pì mùt, hadai ùh tamàng bàu pì, pì lam khoi nòi aih, hapùih blo ma top ta jènh pì, aih broq teo tajraq hlài ca wì."

¹² 'Màng aih, wì mangai hōc tiaq loh lam anoi hnài Bàu Lem ca wì đòiq wì cađac dèh manoh broq tōiq. ¹³ Wì hnan đac bàc can kiac, xùt dàu ca bàc ngai ùh hrōc, wa broq brêh ca wì haq.

*Jon 'Baptit 'Bìq Jêh Cađac
(Mat 14:1-12; Luc 9:7-9)*

¹⁴ Bùa Hérôt tàng bàc ngai anoi hlài biac Chuaq Jêxu wa 'bang tiang da Haq, 'nah ngai doi: "Jon, mangai broq 'baptem, khoi rìh hlài enh mangai cachìt, ma broq jah bàc biac halac 'màng aih."

¹⁵ I wì ma 'noiq doi: "Haq aih Èli."

Ma 'noiq hòm doi: "Aih mangai capoch thai Boc Plình, tìah ca mangai capoch thai Boc Plình calah nèh."

¹⁶ Mahaq bùa Hérôt tàng bàc aih, haq doi: "Aih Jon au ma khoi pôt gàu, haq khoi rìh hlài."

¹⁷ Taiq adroi nèh, bùa Hérôt thê rùp càt Jon clêh hnem tù, taiq biac Hê-rô-đia mai Philip oh bùa, ma jah 'màng aih bùa khoi yōc haq broq mai. ¹⁸ Taiq Jon khoi doi ca bùa: "Tiaq ranenh, ìh ùh khòh yōc dèh mai oh." ¹⁹ Taiq biac aih Hê-rô-đia nòih ca Jon, enh jêh haq cachìt, mahaq haq ùh jah jêh haq, ²⁰ taiq bùa Hérôt crè ca Jon, loq ca haq mangai rìh ta-atoq wa hadròih, chaq nen wèq haq. Bùa loq enh tamàng bàu Jon, mahaq jò tàng, haq dradrèo ta manoh.

²¹ Mahaq ta'nàih ca hì caq hiniang manè hì xâ-ông ca bùa Hérôt, bùa broq hiniang akhen ca 'bài cwan càn, 'bài cwan wèq lình, wa 'bài gu craq ta gùng Ga-li-lê. ²² I con cadrì Hê-rô-đia mùt nhaiq muaq, lem manoh ca Hérôt wa 'bài mangai ma caq hiniang ta aih.

Bùa doi ca mangai cadrì adrùh aih: "Bìac cleq ìh ma enh, xìn au beq, au am ca ìh." ²³ Bùa pachac ca haq: "Ùh kè ìh xìn bìac cleq, au xôq am, 'nhac ca ìh xìn mòiq apah taneh Diac au, xôq au am."

²⁴ Gu cadrì aih loh enh aih, doi dèh ca miq: "Au khòh xìn bìac cleq?"

Miq haq doi: "Thê haq am gàu Jon 'Baptit."

²⁵ Haq mùt hòm ta nòi bùa, xìn bùa: "Au enh ìh đòiq gàu Jon 'Baptit ta màm am ca au."

²⁶ Bùa mango dìq jaq, mahaq taiq haq khoi troq rùp bàu pachac enh ngìa ca 'bài mangai caq hiniang, 'màng aih haq pi wìa talùi dèh ca bàu. ²⁷ Tajòi 'mòi bùa thê linh pôt 'ràng gàu Jon. ²⁸ Mangai aih mùt pôt gàu Jon ta hnem tù, khoi èh đòiq gàu haq ta màm 'ràng am ca mangai

cadrì adrùh. Mangai adrì adrùh aih 'ràng dèh ca miq haq. ²⁹ Mangai hōc tiaq Jon hìa biac aih, wì trùh yōc hanang Jon catùh.

*Chuaq Broq 'Benh Loh Bàc
(Mat 14:13-21; Luc 9:10-17; Jon 6:1-14)*

³⁰ 'Bài sùq đô tagop ỏi ti Chuaq Jêxu, anoi hlài ca Haq rìm biac wì ma khói broq wa khói hnài. ³¹ Haq doi dèh ca mangai hōc tiaq: "Loh lam ta nòi hawit beq, padài toq 'biaq." Ma jah 'màng aih i bàc mangai tiaq wì haq, Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq mech pi dòh acaq.

³² Hi khói Haq wa mangai hōc tiaq enh ỏi crài, hi tōc ta bong lam ta nòi hawit. ³³ Mahaq bàc ngai hnoq wì haq lam. Wì khói loq ca nòi, 'màng aih wì loh enh rìm phôq, cadàu trùh ta nòi adroi ca Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq. ³⁴ Chuaq Jêxu loh enh bong hnoq mangai jàn bàc. Haq xa-och ca wì ma jah 'màng aih wì tiah ca triù ùh i ca mangai ban. Haq hnài wì bàc trong.

³⁵ Trùh chìu, mangai hōc tiaq lam trùh ti Chuaq Jêxu, doi ca Haq: "Nòi cô hawit, mat mahì khói ten clìh. ³⁶ Xìn ìh am mangai jàn hlài, đòiq wì mùt ta plài haten ta cô rót dahwèq caq."

³⁷ Haq doi: "Pì raq mangai am ca wì dahwèq acaq."

Mangai hōc tiaq doi: "Nhèn ep lam rót baiq hrinh đê-na-ri 'bac 'benh am ca wì caq 'mòh?"

³⁸ Haq bòch: "Pì i toq leq toq 'benh? Ngan thù beq."

Mangai hōc tiaq ngan, khói èh doi: "Padam toq 'benh wa baiq pliang ca."

³⁹ Haq doi ca 'bài mangai hốc tiaq thê jàn ha'ngui ỏi tang lù ta nhat. ⁴⁰ Wì ha'ngui tiaq tang brong, i brong 100 ngai, i brong 50 ngai. ⁴¹ Chuaq Jêxu yōc padam toq 'benh wa baiq pliang ca, ngoi ngan ta plinh waiq manè Boc Plinh, khoi èh goh 'benh am ca mangai hốc tiaq axong ca mangai jàn, èh hadai axong ca wì ca. ⁴² Mangai leq caq ji panàc. ⁴³ Khoi ca aih, wì töch hlài 'bài ha'nech 'benh wa ca ỏi rah, jah 12 rajo. ⁴⁴ Mangai ma caq hì aih 5.000 ngai toq gu calô.

*Chuaq Jêxu Lam Jènh ti Riang Diac Raxiq
(Mat 14:22-33; Jon 6:15-21)*

⁴⁵ Tajòi 'mòi Chuaq Jêxu thê wì mangai hốc tiaq Haq töc ta bong lam pah tau, trùh ta phôq 'Bêt-sai-đa adroi ca Haq, jò Haq ca'naih con jàn hlài. ⁴⁶ Jò 'bài jàn khoi hlài, Haq töc ta bôi wang waiq khàn.

⁴⁷ Trùh xèq, bong mangai hốc tiaq Haq khoi ỏi ta'ne diac. Haq ỏi mòiq Ngai ta go. ⁴⁸ Haq hnoq mangai hốc tiaq chùng bong dìq jaq xa, ma jah 'màng aih taiq i cayeo dang lùi. Pôn jò daxroq Chuaq Jêxu lam jènh ti riang diac trùh ti mangai hốc tiaq. Haq enh lam cwa ca wì. ⁴⁹ Mangai hốc tiaq hnoq Haq lam ti riang diac. Wì xoh đeh, aih kiac cachöc. Wì cachech bàu dêh. ⁵⁰ Ma jah 'màng aih mangai leq hnoq Haq xôq yùq crè dìq jaq.

Mahaq Haq doi ca wì: "Catèm manoh beq! Au cô. Apaq crè!" ⁵¹ Haq cadiang töc ta bong ti mangai hốc tiaq. Tajòi 'mòi pi cayeo. Mangai hốc tiaq hnoq biac aih, wì hamàih tam hòm. ⁵² Ma jah 'màng aih, taiq wì ùh 'nì loq ca biac halac

Haq broq 'benh loh bac, taiq manoh wì xôq ői cadoq.

*Chuaq Broq Brêh Bac Ngai
(Mat 14:34-36)*

⁵³ Jò wì khoi cwa diac, trùh ti Gê-nê-sa-rêt, wì tōc ta go. ⁵⁴ Chuaq Jêxu bu loh enh bong, bac ngai khoi canao loq ca Haq. ⁵⁵ Wì cadàu lam anoi hlài ca jàn rìm nòi. Wì tòng 'ràng 'bài mangai ùh hröc cùi ta dradrah, hìa Haq lam ta leq, wì 'ràng ta aih. ⁵⁶ Haq trùh nòi leq, phôq leq, gùng leq, xôq i wì 'ràng mangai ùh hröc đòiq ta chòq. Wì xìn Haq am wì bèq đeh ha'mai eo Haq. Mangai leq jah bèq, mangai aih jah brêh.

7

*Biac 'Nheo Tì
(Mat 15:1-9)*

¹ I mangai Pha-ri-si wa thài ranenh loh enh Jê-ru-sa-lem, tagop ti Chuaq Jêxu. ² Wì hnoq i mangai hốc tiaq Chuaq Jêxu ùh 'nheo tì adroi ca caq pua. ³ Ma jah 'màng aih, mangai Pha-ri-si wa mangai Yothaiq ùh jah acaq tàng ùh 'nheo tì broq biac tiaq craq enh calah nèh. ⁴ Jò wì hlài enh chòq, tàng wì ùh lùac phep tì ta diac tiaq ranenh lè, ji ùh jah acaq. Wì haq ői wèq bac ranenh lè ma 'noiq hòm, troi haliang doi chröng, haliang abôq xam taneh, wa abôq xam đùng.

⁵ 'Màng aih 'bài mangai Pha-ri-si wa 'bài thài ranenh bòch Haq: "Gleq mangai hốc tiaq ĩh ùh broq tiaq bàu craq enh calah nèh, ùh 'nheo tì adroi ca acaq 'màng 'mat?"

⁶ Haq padreo bàu doi: “Ô mangai bàu lem manoh dù, Ésai khoi doi adroi bìac pì dìq jaq troq, tiah ca khoi achìh:

“Jàn cô loq iu Au toq xam bàu capoch,
mahaq manoh wì haq hangai ca Au.

⁷ Bìac wì haq cùh waiq Au, aih 'ngwan,
ma jah 'màng aih wì haq hnài ranenh tiaq
bàu con mangai capoch.”[✳]

⁸ Pì khoi cađac bàu thê Boc Plình, mahaq wèq bìac broq tiaq mangai enh calah nèh.”

⁹ Chuaq Jêxu doi hòm ca wì: “Pì i manoh tawech dìq jaq cađac bàu thê Boc Plình, đòiq wèq bìac broq tiaq pì enh calah nèh. ¹⁰ Ma jah 'màng aih Môise khoi doi: ‘Thê pì loq iu dèh ca miq baq,’[✳] èh haq doi tam, ‘mangai leq waiq hanip dèh miq baq phai cachìt.’[✳] ¹¹ Mahaq pì doi: ‘Tàng cabô doi dèh ca miq baq: “Rìm bìac au ma i đòiq ban miq baq, aih creo Coban, aih i hiniq, au khoi am ca Boc Plình.”’ ¹² 'Màng aih, pì doi mangai aih pi khòh jùp dèh miq baq bìac leq hòm. ¹³ Taiq pì khoi broq bìac tiaq pì enh calah nèh, 'màng aih pì broq bàu Boc Plình loh ca ùh i ca lòiq cleq. Pì ỏi hnài bàc bìac ma 'noi q hòm tiah ca bìac aih dìq.”

¹⁴ Chuaq Jêxu creo dìq ca mangai jàn trùh. Haq doi ca wì: “Au thê dìq ca pì tamàng Au doi đòiq 'nì loq. ¹⁵ Ùh i bìac cleq ỏi enh gùng ma jah mùt broq amùa ta chac, mahaq bìac leq loh enh chac pì, bìac aih ma broq pì amùa. ¹⁶ Tàng mangai leq i don đòiq tàng, tamàng beq.”

[✳] **7:7** 7:7 Ésai 29:13. [✳] **7:10** 7:10 LÉA 20:12; RAH 5:16. [✳] **7:10** 7:10 LÉA 21:17; Lêwi 20:9.

¹⁷ Jò khoi hangai ca 'bài mangai bàc, Haq mùt ta hnem. Mangai hōc tiaq bòch hlài Haq bàu Haq ma capoch aliah aih. ¹⁸ Haq doi: "Pì ma ùh i ca manoh hèm 'mòh? Pì ma 'nhòq 'nì ùh i ca dahwèq caq leq enh gùng jah mùt broq con mangai ùh hadròih, ¹⁹ taiq dahwèq caq ùh mùt ta manoh mangai, mahaq mùt ta cliac, khoi èh 'noh đac. 'Màng aih Chuaq doi: Dìq döng ca dahwèq caq, dìq lem hreo."

²⁰ Haq doi hòm: "Biac cleq ma loh enh manoh mangai, aih biac broq mangai loh ùh hadròih. ²¹ Ma jah 'màng aih, joq 'nàng enh manoh mangai loh biac hèm 'mèq, tango anang, atùng, jêh mangai, ²² ham ca enh tango, ham ca cùng hang wì, ngang dù, loq amòng, manhài trài, tagìq tagìa, capoch jù lê, loq catèh, capoch bàu blùng. ²³ Dìq ca biac aih loh enh manoh broq ca con mangai ùh hadròih."

*Mangai Gu Cadrì Ca-na-an
(Mat 15:21-28)*

²⁴ Khoi ca aih Haq lam trùh ta phôq Tirò wa Siđôn. Haq mùt ta hnem ùh enh cabô loq, mahaq ùh jah cadoc. ²⁵ Mòiq ngai gu cadrì ma hìa tàng Chuaq Jêxu ỏi ta aih, i con cadrì 'yoh ma can kiac khoi mùt. Haq trùh pacro dađeh jang jènh Chuaq Jêxu. ²⁶ Gu cadrì aih mangai Hilap, jàn Sirô Phê-ni-xi. Haq xìn Chuaq Jêxu hnan đac can kiac loh khoi enh chac con haq.

²⁷ Chuaq Jêxu doi ca haq: "Khòh đòiq ca con caiq caq panàc hòiq, taiq ùh troq yōc dahwèq caq con caiq tém am ca coq con."

²⁸ Mahaq gu cadri aih tèo: “Waiq Chuaq, hi loq ca 'màng aih, mahaq coq con ői ta ca'nàm ca'bõng caq 'benh con caiq ma ha'monh.”

²⁹ Chuaq Jêxu doi: “Lam beq. Taiq bàu aih, kiac khoi loh enh chac con cadri ih.”

³⁰ Jò haq hlài ta hnem, hnoq dèh con ca'nùng ta jùang. Kiac khoi loh enh chac haq.

Mangai Clìch wa Capoch Radà

³¹ Chuaq Jêxu loh enh phôq Tirò cwa phôq Siđôn trùh Mòiq Jàt Phôq ta gùng diac raxiq Galilê. ³² Wì 'ràng ca Haq mangai clìch wa capoch radà, xìn Haq broq brêh ca mangai aih.

³³ Haq 'nong mangai aih lam hangai ca mangai bac, khoi èh đòiq hadrang tì jang don haq, cachôh diac hai xùt jang rapet mangai aih. ³⁴ Khoi èh, Haq ngoi ngan ta plînh, hihèm jrùq, hi doi ca mangai aih: “Ep-pha-ta!” Aih i hiniq: “Tapèh beq!” ³⁵ Tajòi 'mòi don haq jah tàng, rapet haq rađah, haq capoch hlöh ro rang.

³⁶ Hi khoi Chuaq Jêxu ùh am wì anoi hlài biac aih ca mangai 'noiq, mahaq kiang Haq padràng, kiang wì anoi. ³⁷ Dìq ca wì ma tàng biac aih hamàih ta manoh doi: “Rìm biac Haq khoi broq lem lînh dìq jaq, broq mangai clìch jah tàng, mangai làu jah capoch.”

8

Yàng Baiq Chuaq Broq 'Benh Loh Bac (Mat 15:32-39)

¹ Ta 'bài hì aih, i jàn bac hòm lam tiaq Chuaq Jêxu; wì ùh i ca dahwèq caq. Haq creo dèh ca mangai hõc tiaq haq doi: ² “Au xa-öch ca mangai

jàn cô ma jah 'màng aih khoi piq hì cô wì tiaq Au, ùh i cleq caq. ³ Tàng Au thê wì hlài cliac dech trùh dèh ta gùng wì haq, wì cro ti trong, ma jah 'màng aih i 'bài mangai trùh enh gùng hangai."

⁴ 'Bài mangai hốc tiaq bòch Haq: "Õi ta đùng hawit cô, nhèn ùh 'nì chaq 'benh ta leq đòiq am ca wì."

⁵ Haq bòch: "Pì i 'benh bàc 'biaq?"

Wì doi: "I tapèh toq."

⁶ Haq thê mangai jàn ha'ngui ta taneh. Khoi ca aih, yōc tapèh toq 'benh, manè Boc Plình, hi khói goh 'benh am ca mangai hốc tiaq axong. Mangai hốc tiaq axong ca mangai jàn. ⁷ Mangai hốc tiaq ji i toq 'biaq pliang ca 'yoh. Chuaq Jêxu manè pôi Boc Plình, khói èh thê axong ca wì troi ma axong 'benh. ⁸ Mangai leq caq xôq panàc tàu tìa. Wì töch hlài 'bài ha'nech ma õi rah jah tapèh rajo. ⁹ 'Bài mangai caq hì aih ùac aiq 4.000 ngai. Hi khói Chuaq Jêxu thê wì hlài. ¹⁰ Tajòi 'mòi Haq töc ta bong dèh ti 'bài mangai hốc tiaq, lam gùng Đa-ma-nu-tha.

Blo Da Mangai Pha-ri-si (Mat 16:1-4)

¹¹ I 'bài mangai Pha-ri-si, trùh ta aih, chaq trong rahen ca Haq, thê Haq broq biac halac enh plình đòiq thù Haq. ¹² Chuaq Jêxu xanh ta manoh, doi: "Gleq xinoi cô xìn ngan biac halac? Joq 'nàng, Au doi ca pì, ùh jah am ca pì hnoq biac halac leq." ¹³ Khoi èh Haq loh enh wì, töc ta bong cwa pah tau.

¹⁴ 'Bài mangai hốc tiaq hèt wê 'benh. Ta bong i mòiq toq 'benh raq. ¹⁵ Haq pariaq ca mangai

hōc tiaq: “Ep ngan kenh blo da mangai Pha-ri-si wa blo da 'bài bàu Hêrôt.”

¹⁶ Mangai hōc tiaq anoi ca dabau: “Aih taiq bèn ùh i wê 'benh.”

¹⁷ Mahaq Chuaq Jêxu khoi loq biac aih, Haq doi: “Gleq pì ma doi ca dabau aih taiq pì ùh i ca 'benh? Pì ma 'nhòq tàng, ma 'nhòq 'nì? Gleq manoh pì ma cadoq yôt? ¹⁸ Pì i mat, gleq pì ma ùh hnoq? I don, gleq pì ùh tàng? Pì ùh hmàng 'mòh? ¹⁹ Jò Au goh padam toq 'benh am ca 5.000 mangai caq, pì ti töch 'benh ha'nech jah toq leq rajo?”

Wì doi: “Mòiq jàt baiq rajo.”

²⁰ “Èh jò Au goh tapèh toq 'benh am ca 4.000 ngai, pì töch hlài jah toq leq rajo 'benh ha'nech?”

Wì doi: “Tapèh rajo.”

²¹ Haq doi: “Pì 'nhòq 'nì loq 'mòh?”

Mangai Ùh Xao Öi 'Bêt-sai-đa

²² Atiq ca aih, Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq lam trùh phôq 'Bêt-sai-đa. Wì 'ràng ca Haq mòiq ngai, mangai ùh xao xìn Haq broq brêh ca mangai aih. ²³ Haq rùp tì mangai aih, 'nong loh enh gùng ca phôq, cachôh diac hai xùt ta mat haq, bèq chac haq rai bòch: “Hnoq cleq ùh?”

²⁴ Mangai ùh xao ngoi ngan rai doi: “Au hnoq mangai, mahaq wì tiah ca long cadiang lam.”

²⁵ Khoi èh, Chuaq Jêxu đòiq tì ti mat haq. Haq ngan hnoq, jah 'ngah mat, hnoq ro rang dìq döng. ²⁶ Chuaq Jêxu thê haq hlài ta hnem, wa tanap ca haq: “Apaq mùt ta phôq.”

*Pêtrô Doi Chuaq Jêxu, Haq Crich
(Mat 16:13-20; Luc 9:18-21)*

²⁷ Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq Haq lam khoi ca nòi aih, trùh ta 'bài plài haten ca gùng Sê-sa-rê Philip. Jò lam ti trong, Haq bòch dèh mangai hōc tiaq: "Wì doi Au cabô?"

²⁸ Wì tèo: "Tang ngai doi, Jon 'Baptit. Tang ngai doi, Êli. Tang ngai ma 'noiq doi, mòiq ngai capoch thai Boc Plinh enh calah nèh."

²⁹ Haq bòch: "Pì doi Au cabô?"

Pêtrô tèo: "Ìh Crich."

³⁰ Chuaq Jêxu ùh am dèh mangai hōc tiaq anoi bìac Haq ca mangai 'noiq loq.

Chuaq Doi Adroi, Bìac Cachìt Wa Rìh Hlài da Haq

(Mat 16:21-28; Luc 9:22-27)

³¹ Khoi èh, Haq hnài dèh 'bài mangai hōc tiaq: "Con Mangai phai chiuq nan xa bàc, phai 'bìq 'bài craq broq gàu phôq, 'bài pajàu ha'nhèq wa 'bài thài ranenh 'noh đac, wa phai chiuq cachìt. Atìq ca piq hì jah rìh hlài." ³² Chuaq Jêxu khoi patô bìac aih ro rang dèh ca mangai hōc tiaq. Taiq 'màng aih Pêtrô adràc Chuaq Jêxu lam yi hangai ca mangai hōc tiaq ma 'noiq, hi khoi haq yōc bàu pariaq tát Chuaq Jêxu.

³³ Mahaq Chuaq Jêxu wìh ngan mangai hōc tiaq, lech ca Pêtrô: "Ô kiac Satan, lùi ỏi enh rù ca Au beq! Ma jah 'màng aih ìh ùh hèm trùh bìac Boc Plinh, mahaq ìh hèm toq bìac con mangai."

³⁴ Khoi èh haq creo ca mangai jàn wa mangai hōc tiaq, Haq doi: "Tàng mangai leq enh tiaq Au, phai cađac dađeh, xùi dèh long pagat lam

tiaq Au. ³⁵ Ma jah 'màng aih mangai leq enh dèch dèh can rìh, jah hnhung. Èh mangai leq cađac dèh can rìh taiq Au wa tiaq Bàu Lem, mangai aih jah dèch. ³⁶ Mangai leq tàng jah dìq ca cröng taneh cô, mahaq cađac hnhung dèh mahua yiang, i ca lòiq cleq ùh? ³⁷ Yōc cacleq ma rót hlài dèh mahua yiang? ³⁸ Ma jah 'màng aih ỏi ta'ne xinoi tango anang broq tōiq cô, tàng mangai leq camaih ca Au wa Bàu Lem Au, èh Con Mangai hadai cađac mangai aih, jò Haq ỏi ti can 'ngah 'ngiang Baq Haq lam trùh ti 'bài 'bình plinh hadròih."

9

Biac Chuaq Halìh 'Mù (Mat 17:1-13; Luc 9:28-36)

¹ Haq doi hòm ca mangai hōc tiaq: "Joq 'nàng Au doi ca pì, pì ma yòng jang cô, xôq i 'nah ngai ùh cachìt adroi ca wì 'nhòq hnoq Diac Boc Plình yōc cwìang itai lam trùh."

² Tadràu hì atìq, Chuaq Jêxu 'ràng Pêtrô, Jacò, wa Jon tóc ta bôi wang ha'nhèq. Haq loh 'mù ca-ah enh ngìa ca wì piq ngai. ³ Eo Haq loh ca 'ngah taboc camla dìq ca jaq, ỏi cröng taneh ùh i ca mangai leq broq nui taboc 'màng aih. ⁴ Èli wa Môise, loh capoch tùang ca Chuaq Jêxu.

⁵ Pêtrô doi ca Chuaq Jêxu: "Thài ôi, bèn ỏi ta cô lem dìq jaq. Nhèn broq piq toq ranòh, mòiq toq ca Ìh, mòiq toq ca Môise, mòiq toq ca Èli."

⁶ Pêtrô doi daiq 'màng aih, taiq haq ùh 'nì capoch cleq, taiq wì haq yùq dìq jaq.

⁷ Khoi èh i mòiq hato yùc trùh glom wì haq. I bàu capoch enh yùc doi: “Mangai cô Con Calô Au, Au loq waq ca Haq, pì tamàng tiaq bàu Haq beq.”

⁸ Ta'ngàc jò aih, 'bài mangai hốc tiaq ngan dudan, pi hnoq cabô hèm, hnoq toq Chuaq Jêxu yòng mòiq Ngai raq.

⁹ Jò wì loh enh bôi wang, Haq ùh am dèh mangai hốc tiaq anoi hlài ca wì 'noiq loq biac wì haq khoi hnoq, trùh hì Haq jah rìh hlài enh nòi cachít. ¹⁰ 'Bài mangai hốc tiaq hmàng bàu aih. Wì bòch dabau: “Mangai cachít rìh hlài aih 'màng leq.”

¹¹ Wì bòch hèm Haq: “Gleq 'bài thài ranenh doi, Éli ep trùh adroi?”

¹² Haq padreo bàu doi: “Joq 'nàng Éli ep trùh adroi ha'naoq hlài rìm biac. Tàng 'màng aih gleq ma jah i achìh biac Con Mangai: Haq ep chìuq nan xa, chìuq wì lê Haq? ¹³ Manàiq cô, Au doi ca pì: Éli khoi trùh. Wì ùh đìh yöc haq ti manoh wì, tìah ca bàu Sech Hadròih khoi achìh hlài biac mangai aih.”

*Mangai i Kiac Öi ta Chac
(Mat 17:14-21; Luc 9:37-43)*

¹⁴ Chuaq Jêxu wa piq ngai, mangai hốc tiaq aih lam trùh ti 'bài mangai hốc tiaq tau, hnoq 'bài mangai jàn bac öi dudan, hadai i 'bài thài ranenh 'nang tarahen ca 'bài mangai hốc tiaq aih. ¹⁵ Bu hnoq Chuaq Jêxu, dìq döng ca 'bài mangai jàn hamàih, lam đìh yöc Haq.

¹⁶ Haq bòch wì: “Pì tarahen ca 'bài mangai hốc tiaq biac cleq?”

¹⁷ I mòiq ngai ta 'bài mangai bàc, bòch: “Thài ôi, au khoi 'ràng dèh con calô au trùh ca ìh, i kiac lìu ỏi ta chac haq. ¹⁸ Jò leq can kiac mùt ta haq, rapàt haq ti taneh, broq haq loh camùh ti hacùng, cadrit hanenh, khoi èh loh ca gang. Au khoi xìn mangai hốc tiaq ìh hnan đac kiac aih, mahaq wì hnan ùh jah.”

¹⁹ Chuaq Jêxu doi: “Ô xinoi ùh i ca manoh lùi, Au ỏi ti pì trùh jò leq cô èh? Au chiuq àt ca pì trùh jò leq cô èh? 'Ràng con ìh trùh ti Au beq.”

²⁰ Wì 'ràng con mangai aih trùh jang Chuaq. Bu hnoq Chuaq, tajòi 'mòi haq rapàt con 'yoh aih tacro ta taneh, hatrêh palenh ta taneh loh camùh ti hacùng.

²¹ Chuaq Jêxu bòch baq haq: “Haq loh ca 'màng cô dùnh neo?”

Baq haq doi: “Enh jò haq ỏi 'yoh. ²² Khoi bàc yàng kiac hwenh haq clìh ta ùnh, ta diac, đòiq jêh đac haq, mahaq tàng ìh broq jah, xìn ìh xa-och wa jùp đò nhèn.”

²³ Chuaq Jêxu doi: “Gleq ìh ma doi: Tàng ìh broq jah? Mangai leq lùi, jah dìq rìm bìac haq ma enh.”

²⁴ Tajòi 'mòi baq con 'yoh aih cachech bàu dêh doi: “Au lùi, xìn Chuaq jùp au i manoh jah lùi joq 'nàng.”

²⁵ Jò Chuaq Jêxu hnoq mangai jàn bàc pa-apùnh cadàu trùh, Haq lech ca can kiac rai doi: “Gè kiac ma broq ca con mangai cô lìu, clìch don, Au thê gè loh khoi enh mangai cô beq, apaq mùt ta haq hòm!”

²⁶ Can kiac cachech bàu dêh. Haq rapàt con mangai aih, khoi èh haq loh. Mangai 'yoh aih pi tadroq, tiah ca khoi cachít. Wì mangai bâc doi: "Haq khoi cachít." ²⁷ Mahaq Chuaq Jêxu rùp tì dèch haq, hi khoi haq yòng.

²⁸ Jò Chuaq Jêxu müt ta hnem, 'bài mangai hốc tiaq bòch hlèp Haq: "Gleq nhèn hnan kiac aih ùh jah?"

²⁹ Haq doi: "Tàng ùh waiq khàn, ùh i cabô jah hnan 'noh đắc kiac 'màng aih."

Chuaq Doi Adroi, Biac Cachít Wa Rìh Hlài da Haq

(Mat 17:22-23; Luc 9:43-45)

³⁰ Enh nòi aih Chuaq Jêxu wa mangai hốc tiaq Haq lam cwa gùng Ga-li-lê. Haq ùh enh am ca mangai 'noiq loq. ³¹ Ma jah 'màng aih Haq enh hnài dèh toq 'bài mangai hốc tiaq raq hêq. Haq doi ca wì: "Mòiq hì cô èh, Con Mangai ep chùq wì rùp müt ta tì mangai dù. Wì aih jêh đắc Haq cachít, mahaq khoi piq hì Haq rìh hlài." ³² Mahaq 'bài mangai hốc tiaq ùh 'nì tàng bàu aih. Wì crè, ùh hùa bòch Haq.

Cabô Yi Càn ta Diac Plinh

(Mat 18:1-5; Luc 9:46-48)

³³ Jò wì lam trùh ta phôq Ca-bê-na-um, wì 'nang ỏi ta hnem, Haq bòch 'bài mangai hốc tiaq: "Jò lam ti trong pì tarahen ca dabau biac cleq?" ³⁴ Dìq ca mangai hốc tiaq ỏi hatenh, ma jah 'màng aih jò ỏi ti trong, wì tarahen ca dabau, cabô ma broq yi càn ỏi ta bèn.

³⁵ Haq ha'ngui, creo đeh ca 12 ngai, mangai hốc tiaq, Haq doi: "Tàng mangai leq enh broq

gàu, haq phai paha'neq dađeh wa patih ca rìm ngai."

³⁶ Khoi èh, Haq ca'minh mòiq ngai mangai 'yoh, yòng ỏi ta'ne 'bài mangai hōc tiaq, Haq doi:

³⁷ "Cabô ma leq taiq haq canòm hiniq Au, đìh yōc mòiq con 'yoh 'màng cô, aih tiàh ca haq đìh yōc Au, wa cabô ma leq đìh yōc Au, ùh xài haq toq đìh yōc Au hēq, mahaq ji đìh yōc Haq ma khoi thê Au trùh ta cô."

Cabô Ùh Tajraq hlài,

Haq Hatroq ca Bèn

(Luc 9:49-50)

³⁸ Jon doi ca haq: "Thài ôi, nhèn khoi lah hnoq, i mangai canòm ca hiniq ìh, hnan đac can kiac. Nhèn padràng haq, ma jah 'màng aih haq ùh i tiaq bèn."

³⁹ Chuaq Jêxu doi: "Apaq tàt haq, ma jah 'màng aih, ùh i ca cabô canòm ca hiniq Au broq biac halac, èh capoch 'mèq ca Au. ⁴⁰ Tàng mangai leq ùh tajraq hlài ca Au, aih mangai hatroq ca bèn. ⁴¹ Au doi ca pì: Mangai leq ma am ca pì ôq mòiq doi chröng diac taiq pì tiaq Crich, joq 'nàng mangai aih ùh hnhung biac baha ca haq.

⁴² "Tàng mangai leq baxrùq ca mòiq ngai mangai 'yoh ma khoi lùi Au broq tōiq, đang ca càt apao hmu ti ranöng haq, khoi èh hwenh ca'nh đac ta diac raxiq yi lem hòm. ⁴³⁻⁴⁴ Tàng tì ìh baxrùq ca ìh broq tōiq, thê ìh coh đac beq. Thiuq mòiq apah tì mahaq jah i can rìh halinh, lem yi hnao ca tôm baiq apah tì mahaq taclìh ta 'bau ùnh, ta nòi 'bau ùnh cheo pani baxa ùh

pat. ⁴⁵⁻⁴⁶ Tàng jènh ìh baxrùq ca ìh broq tōiq, thê ìh coh cađac beq, ma jah 'màng aih ìh thùuq mòiq apah jènh mahaq jah i can rìh halinh, lem yi hnao ca tôm baiq apah jènh, mahaq clìh ta 'bau ùnh. ⁴⁷ Tàng mat ìh baxrùq ìh broq tōiq, thê ìh 'bacsi đac beq, ma jah 'màng aih ìh thùuq mòiq apah mat mahaq jah mùt ta Diac Boc Plình, lem yi hnao ca tôm baiq toq mat mahaq clìh ta 'bau ùnh tôq.

⁴⁸ “Aih nòi hrai ùh cachìt,
ùnh ùh pat.”[✳]

⁴⁹ Ma jah 'màng aih rìm ngai phai chìuq jràu boh xam ùnh.

⁵⁰ “Boh aih lem, mahaq tàng boh pi xang, yōc cleq broq hlài đòiq haq xang? Pì phai i boh ta manoh pì, wa phai rìh trah hatroq ca dabau.”

10

Biac Cađac Mai (Mat 19:1-12; Luc 16:18)

¹ Chuaq Jêxu loh enh Ca-bê-na-um, trùh ta gùng Judia, pah cròng diac Jôđan. Mangai jàn bac tagop ỏi ti Haq hòm. Haq xôq hnài wì tiah ca yàng ma 'noiq đìq.

² 'Bài mangai Pha-ri-si thia haten, bòch đòiq bahlac Haq: "Gu calô i khòh cađac dèh mai ùh?"

³ Haq padreo bàu doi: "Sech Môise khoi thê broq 'màng leq?"

⁴ Wì doi: "Môise khoi am achìh jàiq đòiq cađac mai."

⁵ Chuaq Jêxu doi: "Aih taiq manoh pì cadoq, Môise ma khoi achìh bàu thê 'màng aih. ⁶ Mahaq

[✳] **9:48** 9:48 Èsai 66:24.

enh jò calah baxèm, Boc Plình ‘broq möiq ngai gu calô wa möiq ngai gu cadrì.’⁷ ‘Taiq ‘màng aih raq, gu calô talah dèh ca miq baq lam rìh dèh ti mai.’⁸ Wa baiq ngai jah wìa möiq toq chac.’⁹ Taiq ‘màng aih, őng mai ùh xài baiq hòm, mahaq möiq.’⁹ ‘Màng aih, con mangai ùh khòh lah ‘bài mangai leq ma Boc Plình khoi yùp broq möiq.’”

¹⁰ Jò Haq mùt ta hnem, mangai hōc tiaq bòch haq biac aih. ¹¹ Haq doi: “Mangai leq cađac đeh mai yōc òn mai ‘noiq, mangai aih khoi broq tōiq tango. ¹² Tàng gu cadrì cađac đeh őng, yōc őng ‘noiq, mangai aih hadai broq tōiq tango.”

*Chuaq Am Xôq ca ‘Bài Con ‘Yoh
(Mat 19:13-15; Luc 18:15-17)*

¹³ Wì ‘ràng ‘bài con ‘yoh trùh ti Chuaq Jêxu, xìn haq bèq wì, mahaq ‘bài mangai hōc tiaq lech ca ‘bài mangai ma ‘ràng wì. ¹⁴ Chuaq Jêxu hnoq biac aih, Haq ùh bùi. Haq lech ca wì mangai hōc tiaq, Haq doi: “Đòiq wì ‘yoh trùh ti Au beq, apaq tát wì haq, ma jah ‘màng aih Diac Boc Plình đìn yōc mangai leq i manoh tìah ca wì ‘yoh ‘mat. ¹⁵ Joq ‘nàng, au doi ca pì, mangai leq ùh nhàn yōc Diac Boc Plình tìah ca wì ‘yoh, mangai aih ùh jah mùt Diac aih.” ¹⁶ Haq ca’mình wì ‘yoh, khoi èh Haq bèq tì ti chac wì, waiq xôq ramōt ca wì.

*Mangai Gu Radam Padröng Can
(Mat 19:16-30; Luc 18:18-30)*

¹⁷ Jò Chuaq Jêxu padon loh lam, i möiq ngai cadàu trùh hacùng cràng jang ngìa Haq, rai

⁷ 10:6 10:6 BB 1:27.   ⁸ 10:8 10:8 BB 2:24.

bòch: “Ôi Thài lem lình, au ep broq 'màng leq đòiq jah i can rìh hloi hloi?”

¹⁸ Chuaq Jêxu bòch haq: “Gleq ìh ma doi ca Au lem lình? Ủh i cabô lem lình enh gùng ca Boc Plình. ¹⁹ Ìh loq bàu thê: ‘Apaq jêh đạc mangai, apaq tango, apaq atùng, apaq capoch amòng, apaq padô 'nùt, wa phai loq iu dèh miq baq.’[✳]”

²⁰ Haq tèo: “Thài ôi, enh jò au ői 'yoh trùh manàiq, au khoi tiaq diq ca ranenh aih.”

²¹ Chuaq Jêxu ngan haq, loq waq ca haq, èh Chuaq Jêxu doi: “Ìh ői thùuq mòiq biac. Au thê ìh tech dồng dèh cùng hang, khoi èh, am ca mangai pa beq. 'Màng aih ìh jah i cùng hang ői ta Diac Plình, èh lam tiaq Au.”

²² Jò tàng bàu aih, haq nhinh mùh mat, loh ca mango diq jaq, hi loh lam, ma jah 'màng aih taiq haq i bàc cùng hang.

²³ Chuaq Jêxu ngan dudan. Haq doi ca mangai hốc tiaq: “Mangai can padrõng mùt Diac Boc Plình xa diq jaq.”

²⁴ Mangai hốc tiaq tàng bàu aih hamàih ta manoh. Mahaq Chuaq Jêxu doi: “Ô 'bài con, mangai leq ma canòm ca biac can padrõng, haq mùt Diac Boc Plình xa diq jaq. ²⁵ Lőcđa chua cloh jrùm xùang yi hnao ca mangai can padrõng mùt Diac Boc Plình.”

²⁶ Mangai hốc tiaq hamàih diq jaq, wì bòch Haq: “Tàng 'màng aih, cabô hòm ma jah dèch?”

²⁷ Chuaq Jêxu ngan wì haq doi: “Biac aih con mangai broq ùh jah, mahaq biac aih Boc Plình

---

[✳] **10:19** 10:19 LEA 20:12-16; RAH 5:16-20.

broq jah, ma jah 'màng aih Boc Plình broq jah rìm biac."

²⁸ Tajòi 'mòi Pêtrô doi ca Chuaq Jêxu: "Chuaq ôi, nhèn khoi cađac dìq dõng đòiq tiaq ìh."

²⁹ Chuaq Jêxu padreo hlài bàu doi: "Joq 'nàng Au doi ca pì: Mangai ma khoi cađac dèh hnem, oh daq, miq baq, con caiq, wa đùng taneh taiq haq tiaq Au wa tiaq Bàu Lem, ³⁰ haq jah yốc hlài dìq biac aih, ői ta 'nhòng manàiq, bình hrinh yàng yi hnao ca hnem, oh daq, miq, con, đùng taneh, biac ti rùp wa can rìh hloi hloi ta 'nhòng atìq. ³¹ I bàc ngai adroi, loh atìq, mangai atìq, jah adroi."

Yàng Piq Chuaq Jêxu Doi Adroi, Biac Cachìt Wa Rìh Hlài da Haq

(Mat 20:17-19; Luc 18:31-34)

³² Chuaq Jêxu wa mangai hốc tiaq Haq lam ti trong tóc phôq Jê-ru-sa-lem. Haq lam adroi 'nong gàu ca wì ma tiaq Haq. Wì haq loq hamàih wa yùq crè. Haq 'ràng dèh 12 ngai, mangai hốc tiaq nòi crài, èh Haq doi ca wì, Haq padon chùuq nan xa ői ta Jê-ru-sa-lem. ³³ Haq doi: "Cô èh bèn tóc ta Jê-ru-sa-lem, wì jao am Con Mangai ca 'bài pajàu ha'nhèq wa tài ranenh. Wì ta'mòq tôiq jêh đắc Haq, jao am Haq ta tì 'bài mangai jàn 'noi. ³⁴ Wì lê Haq, cachôh ta chac Haq, blai Haq xam long roi, jêh Haq cachìt. Ta hì piq, Haq rìh hlài."

Baiq Toq Con Calô Xê-bê-đê (Mat 20:20-28)

³⁵ Jacò wa Jon, con calô Xê-bê-đê, trùh ti Chuaq Jêxu wa bòch: “Thài ôi, xìn ĩh am ca ma mòiq biac ma ma xìn ĩh.”

³⁶ Chuaq Jêxu doi: “Chôp xìn cleq?”

³⁷ Wa doi: “Jò ĩh khoi 'ngah 'ngai ha'ngui ta gèq Bùa ta Diac Plình, xìn ĩh am ma ha'ngui ti ĩh mòiq ngai pah 'ma, mòiq ngai pah 'ngeo.”

³⁸ Mahaq Chuaq Jêxu padreo hlài bàu doi: “Chôp ùh 'nì ca dađeh xìn cleq. Au ôq doi chröng mango, chôp hùa ôq ùh? Au chùuq 'baptém, chùuq nan xa, chùuq cachít, chôp hùa chùuq ti Au ùh?”

³⁹ Wa doi: “Ma hùa.”

Chuaq Jêxu doi: “Joq 'nàng chôp jah ôq ti Au wa chùuq 'baptém tìah ca Au. ⁴⁰ Mahaq ha'ngui pah 'ma loq pah 'ngeo, Au ùh jah tiaq dèh manoh am ca chôp. Aih nòi padon đòiq ca mangai jah ràih enh adroi.”

⁴¹ Jò wì 10 ngai, mangai hốc tiaq ma 'noiq loq ca biac aih, wì loh nòih ca Jacò wa Jon. ⁴² Mahaq Chuaq Jêxu creo ca wì trùh, Haq doi: “Pì loq, 'bài mangai ma jah padèch broq gáu wa 'bài mangai jàn 'noiq, wì thê jàn ep iu wì haq, 'bài cwan yōc cwìang broq càn wèq cwìang jàn. ⁴³ Mahaq Au doi ca pì, pì ùh xài 'màng aih. Mangai leq enh broq càn ỏi ta pì, haq phai broq hapõng, ⁴⁴ wa mangai leq ỏi tì pì enh broq gáu, haq phai broq hapõng ca wì rìm ngai. ⁴⁵ Ma jah 'màng aih Con Mangai khoi trùh ùh xài đòiq wì patìh ca Haq, mahaq Haq trùh patìh ca wì. Haq cachít thai ca wì, mahem Haq jah rôt hlài bàc ngai.”

*Mangai Ùh Xao Mat Öi Phôq Jê-ri-cô
(Mat 20:29-34; Luc 18:35-43)*

⁴⁶ Atiq ca aih, Chuaq Jêxu, mangai hōc tiaq Haq wa mangai bâc lam trùh ta phôq Jê-ri-cô. I mòiq ngai ùh xao hiniq haq 'Ba-ti-mê, con calô Timê, ha'ngui caq xìn ti trong. ⁴⁷ Jò haq tàng wì doi, Chuaq Jêxu Mangai Na-xa-ret lam trùh, haq creo: "Ôi Chuaq Jêxu, Con Xau bùa Đawit, xìn xa-öch ca au dìq."

⁴⁸ Bâc ngai lech ca haq, thê haq hatenh, mahaq haq creo yi dêh tam: "Con Xau bùa Đawit ôi, xìn xa-öch ca au dìq."

⁴⁹ Da'ngàc, Chuaq Jêxu hi öi, thê wì 'ràng mangai aih trùh jang Haq.

Wì creo ca mangai ùh xao, doi ca haq: "Cajap manoh, yòng beq, Thài creo ca ìh." ⁵⁰ Mangai ùh xao hwenh đac dèh eo enh gùng, hi yòng cadiang trùh ti Chuaq Jêxu.

⁵¹ Chuaq Jêxu bòch haq: "Ìh enh Au broq ca ìh bìac cleq?"

Mangai ùh xao doi: "Thài ôi, xìn am au jah hnoq."

⁵² Chuaq Jêxu doi: "Lam beq, manoh ìh ma lùi Au, khoi broq brêh ca ìh." Tajòi 'mòi haq jah hnoq, haq lam tiaq Chuaq Jêxu.

11

*Wì Đìh Yōc Chuaq Jêxu Mùt Jê-ru-sa-lem
(Mat 21:1-11; Luc 19:28-40; Jon 12:12-19)*

¹ Jò wì trùh plài 'Bêt-pha-jê wa plài 'Bê-tha-ni öi ta wang Ôliu ten trùh phôq Jê-ru-sa-lem, Chuaq thê baiq ngai, mangai hōc tiaq lam adroi.

² Haq doi ca wa: “Chôp mùt ta plài enh ngia ca chôp 'mat beq. Jò chôp mùt ta plài hnoq mòiq toq lùa con, 'nhòq i cabô còi, chôp döih dùi 'ràng ca Au beq. ³ Tàng wì bòch chôp: ‘Gleq chôp ma broq biac 'mat?’ Chôp doi: ‘Chuaq nhet ca haq. Tajòi mòi wì am chôp dùi haq hlài ta cô.’”

⁴ Wa baiq ngai loh lam, hnoq mòiq toq lùa con wì càt enh gùng ca 'mang jang nòi trong tawech. Wa döih caxi dùi. ⁵ I 'bài mangai ői ta aih bòch wa: “Chôp döih lùa con 'mat đòiq broq cleq?”

⁶ Wa padreo bàu tiaq bàu Chuaq Jêxu khoi tanap, èh wì am wa lam. ⁷ Wa dùi lùa con ahlài am ca Chuaq Jêxu, yốc dèh eo hlèch enh cröng lùa con, hi khoi, Chuaq Jêxu töc ha'ngui enh cröng. ⁸ Bác ngai hlèch dèh eo ti trong lam. Mangai ma 'noiq coh hla long xap ti trong. ⁹ Mangai lam adroi wa mangai lam atiq rai lam rai cachech bàu dêh doi: “Hô-sa-na manè apôi Boc Plình!”

“Atöc 'bang Haq ma Boc Plình khoi thê trùh.”[◊]

¹⁰ “Waiq xôq ramôt ca Diac da bùa Đawit boc bèn. Hô-sa-na manè apôi Boc Plình ői ti nòi ha'nhèq!”

¹¹ Chuaq Jêxu trùh ta phôq Jê-ru-sa-lem, mùt ta Hnem Cùh Waiq. Haq ti ngan rìm biac ői dudan ca Haq. Jò aih plình khoi xèq. Haq loh enh aih lam ta plài 'Bê-tha-ni pajùm ti 12 ngai, mangai hốc tiaq.

*Long Pōc Croh
(Mat 21:18–19)*

[◊] **11:9** 11:9 BCP 118:25,26.

¹² Hì atìq, jò wì loh enh plài 'Bê-tha-ni, Haq pangot. ¹³ Jò ői enh hangai hnoq mòiq xèm long pōc cràm hla, Haq thia ngan i plì ùh. Mahaq jò trùh haten, hnoq i toq hla, ma jah 'màng aih ùh xài jò plì pōc. ¹⁴ Haq doi ca long pōc: "Pàng cô ta èh pi cabô caq plì gè hòm." Dìq ca mangai hōc tiaq tàng bàu aih.

*Chuaq Hnan Đac Mangai Atech Loh Enh Hnem
Cùh Waiq*

(Mat 21:12-17; Luc 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹⁵ Trùh ta phôq Jê-ru-sa-lem, Chuaq Jêxu mùt ta Hnem Cùh Waiq, hnan đac 'bài mangai padro ta aih, cachùt đac ca'bồng 'bài mangai halìh 'bac, wa gèq 'bài mangai tech chìm trù. ¹⁶ Haq ùh am ca mangai leq jah wê dahwèq tech cleq lam pajang trong Hnem Cùh Waiq. ¹⁷ Khoi ca aih, Haq hnài wì: "Pì ma ùh loq Sech Hadròih khoi achìh 'mòh? 'Hnem Au jah creo Hnem Waiq Khàn am dìq ca jàn,"[✳] mahaq pì khoi broq loh 'còp mangai atùng."[✳]"

¹⁸ 'Bài pajàu ha'nhèq wa 'bài thài ranenh tàng bàu aih, wì chaq trong đòiq jêh đac Haq taiq wì crè ca Haq, ma jah 'màng aih dìq ca jàn tadroq ta manoh enh tamàng bàu hnài da Haq.

¹⁹ Trùh xèq, Haq wa mangai hōc tiaq loh khoi ca phôq.

²⁰ Xrōih xroq hì atìq, wì haq lam ti aih, hnoq long pōc khoi croh trùh ta riah. ²¹ Jò aih Pêtrô hmàng hlài bìac hì nèh. Haq doi ca Chuaq Jêxu:

[✳] **11:17** 11:17 Èsai 56:7. [✳] **11:17** 11:17 Jér 7:11.

"Thài ngan tau, long pōc ĩh ma hanip ca haq khoi croh."

²² Chuaq Jēxu doi: "Phai i manoh lùi Boc Plình. ²³ Joq 'nàng, Au doi ca pì, pì jah thê wang cô: 'Tadèch, taclìh ta diac raxiq beq!' Wang jah iu bàu pì. Tàng pì ùh hìaq hèm ra'ngòt ta manoh, wa pì lùi bàu pì doi jah wìa joq 'nàng, èh biac aih jah broq am ca pì. ²⁴ Taiq 'màng aih Au doi ca pì: Rìm biac pì xìn jò waiq khàn, phai lùi dađeh khoi jah, èh rìm biac aih jah am ca pì. ²⁵ Jò yòng waiq khàn, tàng pì i manoh nòih ca cabô, pì phai baxöng tōiq ca wì, đòiq Baq pì ỏi ta Diac Plình hadai baxöng tōiq ca pì.

²⁶ "Tàng pì ùh baxöng tōiq wì, èh Baq pì ỏi ta plình hadai ùh baxöng tōiq pì."

*Bàu Bòch Cwìang da Chuaq Jēxu
(Mat 21:23-27; Luc 20:1-8)*

²⁷ Chuaq Jēxu wa mangai hōc tiaq wih hlài ta Jē-ru-sa-lem. Jò Chuaq Jēxu 'nang lam ba'yàt ta Hnem Cùh Waiq, i 'bài pajàu càn, 'bài thài ranenh wa 'bài craq broq gäu Yothaiq thia haten jang Haq. Wì bòch Haq: ²⁸ "Yōc cwìang enh leq ĩh broq biac cô? Cabô am ca ĩh cwìang itai aih?"

²⁹ Chuaq Jēxu doi: "Au hadai bòch pì mòiq nà, pì phai doi ca Au, Au men doi ca pì loq Au yōc cwìang enh leq broq biac aih. ³⁰ Jon yōc cwìang enh leq haq broq 'baptem, enh plình loq trùh enh con mangai? Doi ca Au beq."

³¹ Wì hatinh ca dabau: "Tàng bèn doi: 'Trùh enh plình,' èh Haq doi: 'Gleq pì ùh lùi bàu Jon?'

³² Mahaq bèn ùh jah doi enh con mangai." (Wì

crè ca mangai jàn, ma jah 'màng aih mangai leq ji lùi Jon, haq mangai capoch thai Boc Plình.)

³³ Wì doi ca Chuaq Jêxu: "Nhèn ùh 'nì."

Chuaq Jêxu doi ca wì: "Au hadai ùh doi ca pì loq Au yōc cwiang enh leq broq biac cô."

12

Bàu Aliah Mangai Broq ta Wùan Nho (Mat 21:33-46; Luc 20:9-19)

¹ Khoi ca aih Chuaq Jêxu yōc bàu hnài aliah ca wì: "I mòiq ngai aih haq pìt mòiq wùan nho, càng pagia dudan. 'Ne wùan haq broq mòiq toq nòi đòiq padit plì nho yōc diac. Haq broq mòiq toq hnem gòm ha'nhèq. Hi khoi, haq jao wùan aih ca 'bài mangai ma broq ta wùan nho, èh cla haq lam hangai. ² Trùh jò loh plì, haq thê đeh mòiq ngai hapōng lam trùh ti 'bài mangai ma broq ta wùan plì nho, bòch wì axong am plì ca haq mòiq 'nah. ³ Mahaq wì mangai broq wùan rùp hapōng aih, blai haq wa hnan haq hlài ti dech. ⁴ Khoi ca aih, cla craq wùan thê đeh hapōng ma 'noiq lam trùh. Wì mangai broq wùan tèm hmu habau gàu haq, hanip wa broq camaih ca haq. ⁵ Haq thê hapōng ma 'noiq trùh. Wì jêh đac. Èh bàc ngai hapōng ma 'noiq hòm, tang ngai, wì jêh loh habau, tang ngai wì jêh đac cachìt.

⁶ "Yàng ma atìq lùch, craq wùan nho thê đeh con calô haq ma loq waq, lam trùh. Haq hèm: 'Joq wì loq iu haq, ma jah 'màng aih haq aih con calô cla craq.'

⁷ "Mahaq 'bài mangai ma broq ta wùan nho aih, hatinh ca dabau: 'Mangai cô con calô cla craq, bèn jêh đac haq cachít, èh cùng hang haq jah bèn.' ⁸ Wì rùp con calô aih, jêh đac, hwenh 'noh đac enh gùng ca wùan.

⁹ "Màng aih, èh craq wùan plì nho jah broq 'màng leq? Haq trùh jêh đac 'bài mangai ma broq ta wùan aih, khoi èh, yōc wùan aih am ca mangai 'noiq. ¹⁰ Pì ma 'nhòq đöc bàu cô ta Sech Hadròih 'mòh?

" 'Cato hmu thòq broq hnem ma döih đac,
cato hmu aih jah wìa hmu gàu mùm hnem.

¹¹ Boc Plình broq biac cô,
aih biac halac enh ngia ca mat bèn.'[☆]

¹² 'Bài mangai broq gàu jàn Yothaiq chaq trong rùp Haq, ma jah 'màng aih wì loq Haq bàu aih aliah ca wì haq. Mahaq wì crè ca mangai jàn, èh wì loh lam.

*Boc Plình wa Bùa Sêsa
(Mat 22:15-22; Luc 20:20-26)*

¹³ Atiq ca aih, wì thê mangai Pha-ri-si wa mangai tiaq Hérôt trùh chaq trong bahlac Chuaq Jêxu trong bàu capoch. ¹⁴ 'Bài mangai aih trùh haten bòch: "Thài ôi, nhèn loq Ìh Mangai da biac joq 'nàng, ùh crè ca cabô, ma jah 'màng aih Ìh ùh ngan enh gùng da con mangai, mahaq Ìh hnài trong Boc Plình troq joq 'nang. Xin Ìh doi ca nhèn: Khòh am thèq ca Sêsa loq ùh?"

¹⁵ Chuaq Jêxu loq ca manoh dù da wì. Haq doi: "Pì bahlac broq cleq ca Au? Am ca Au ngan möiq

[☆] **12:11** 12:11 BCP 118:22,23.

hliac 'bac beq." ¹⁶ Wì am ca haq mòiq hliac 'bac. Haq bòch: "Cô 'mù cabô? Hiniq cabô?"

Wì doi: "'Mù Sêsa."

¹⁷ Chuaq Jêxu doi: "Am hlài da Sêsa biac cleq da Sêsa, biac cleq da Boc Plình am hlài da Boc Plình."

Dìq ca wì rìm ngai hamàih ca Haq.

*Bàu Bòch Can Rìh Hlài
(Mat 22:23-33; Luc 20:27-40)*

¹⁸ 'Bài mangai Sa-đu-sê, aih 'bài mangai ma doi ùh i ca can rìh hlài, thia haten bòch Haq:

¹⁹ "Thài ôi, Môise khoi am ca bèn ranenh: Tàng mangai ống cachìt jò wa mai haq 'nhòq i con, 'màng aih oh haq phai yōc gu cadrì hadrô aih đòiq ha'mót xinoi daq haq. ²⁰ Wì oh daq aih tapèh ngai. Baxèm daq wì haq yōc mai aih, khoi èh haq cachìt, mahaq ùh i ca con. ²¹ Mangai oh yōc gu cadrì hadrô aih, khoi èh ji cachìt, ùh i ca con, èh mangai ma oh hòm hadai 'màng aih. ²² Wì tapèh ngai dìq yōc mai aih mahaq dìq ùh i ca con. Hi khoi gu cadrì aih hadai cachìt. ²³ Xìn doi ca nhèn: Jò wì rìh hlài, gu cadrì aih jah broq mai mangai leq? Ma jah 'màng aih dìq ca wì khoi yōc haq broq mai."

²⁴ Chuaq Jêxu doi: "Pì khoi hèm ùh troq. Pì ùh 'nì ca bàu Sech Hadròih, hadai ùh loq ca cwìang itai Boc Plình 'mòh? ²⁵ Ma jah 'màng aih trùh jò wì rìh hlài, wì pi yōc ống pi yōc mai. Wì rìh tiah ca 'bình plình ỏi ta Diac Plình. ²⁶ Biac mangai cachìt rìh hlài, pì ùh i đöc, ta sech Môise i Bàu Boc Plình doi ca haq ta ramù long cheo: 'Au Boc Plình Ap-ra-ham, Boc Plình Isac, Boc Plình

Jacôp.'²⁸ Pì ma 'nhòq đōc Bàu aih 'mòh? ²⁷ Haq aih Boc Plình da mangai rìh, ùh xài Boc Plình da mangai cachít. Joq 'nàng pì khoi hèm ùh troq."

*Ranenh ma Yi Càn
(Mat 22:34–40; Luc 10:25–28)*

²⁸ I mòiq ngai thài ranenh tàng Chuaq Jêxu wa mangai Sa-đu-sê tarahen ca dabau. Haq hnoq Chuaq Jêxu padreo hlài bàu dìq jaq rabiaq. Haq thia haten bòch Chuaq Jêxu: "Dìq ca bàu thê Boc Plình, bàu thê leq ma yi nhet dìq jaq?"

²⁹ Chuaq Jêxu padreo bàu doi: "Bàu thê ma yi nhet dìq dōng 'màng cô: 'Ô mangai Is-ra-ên, tamàng beq! Chuaq, Boc Plình bèn, Haq Chuaq i mòiq raq hêq. ³⁰ Bèn phai loq waq ca Haq dìq ca manoh, dìq ca mahua yiang, dìq ca manoh hèm, wa dìq ca padren.'²⁹ ³¹ Bàu thê ma baiq 'màng cô: 'Pì phai loq waq ca mangai haten hatia tiah ca loq waq ca dadeh.'³⁰ Pi i ca bàu thê leq ma yi nhet ca baiq bàu thê cô."

³² Thài ranenh padreo bàu doi: "Thài ôi, ìh doi troq. Joq 'nàng Boc Plình mòiq toq raq. Enh gùng ca Haq, pi i ca Boc Plình ma 'noiq hòm. ³³ Joq 'nàng khòh loq iu, loq waq ca Chuaq dìq ca manoh, dìq ca manoh hèm, dìq ca padren, èh loq waq ca mangai haten hatia tiah ca loq waq ca cla. Aih lem yì hnão ca am ngè tadreo bùh wa am ngè tadreo ma 'noiq."

³⁴ Chuaq Jêxu hnoq haq capoch tiah ca mangai khôn. Chuaq Jêxu doi: "Ìh ùh hìaq hangai ca

²⁸ **12:26** 12:26 LEA 3:6. ²⁹ **12:30** 12:30 RAH 6:4. ³⁰ **12:31** 12:31 Lêwi 19:18.

Diac Boc Plình." Khoi ca aih pi i ca mangai leq hùa bòch Haq hòm.

*Chuaq Jêxu Crich, Con Xau bùa Đawit
(Mat 22:41-46; Luc 20:41-44)*

³⁵ Chuaq Jêxu yòng, hnài ta Hnem Cùh Waiq. Haq bòch wì: "Gleq 'bàì thài ranenh doi, Crich, Haq Con Calô Đawit? ³⁶ Ma jah 'màng aih, Yang Hadròih khoi thê cla bùa Đawit doi:
" 'Chuaq doi ca Chuaq Au:

"Ha'ngui pah 'ma Au beq,
gòm trùh jò Au thê mangai
ma git ca ìh wìa long thòt ői enh 'neq ca
capiang jènħ ìh." *

³⁷ Cla bùa Đawit khoi creo ca Crich aih Chuaq, èh broq 'màng leq Haq ma wìa broq Con Calô Đawit?"

Dìq ca wì con jàn bùi ca tamàng bàu Chuaq Jêxu hnài 'màng aih.

³⁸ Jò Haq hnài wì, Haq doi: "Pì ep wèq dađeh. Apaq tìah ca wì thài ranenh ma enh caxùnh eo yôh lám dàc jùa, enh wì chao dađeh 'ne chòq.
³⁹ Wì haq enh ha'ngui gèq ma yi lem enh ngìa ői ta hnem tagop. Wì ràih gèq am ca mangai broq càñ jò caq hiniang. ⁴⁰ Wì yōc caq rôp cùng hang gu cadri hadrô, wa wì loq enh waiq khàn ma dùnh enh ngìa ca mangai bac. Wì haq joq 'nàng 'bìq ta'mòq baxa èh yi trap tam."

*Gu Cadri Hadrô Am 'Bac
(Luc 21:1-4)*

⁴¹ Chuaq Jêxu ha'ngui ta jang ca thùng tah 'bac ta Hnem Cùh Waiq, ngan mangai jàn tah 'bac

---

* 12:36 12:36 BCP 110:1.

'màng leq. ⁴² I bac mangai can padrōng tah bac 'bac. Ta aih hadai i mòiq ngai, mangai gu cadri hadrō pa, trùh tah baiq hliac 'bac.

⁴³ Chuaq Jêxu creo dèh ca mangai hōc tiaq, patô ca wì rai doi: "Joq 'nàng Au doi ca pì, gu cadri hadrō cô khoi tah 'bac bac yi hnao ca 'bài mangai ma khoi tah 'bac ta cô. ⁴⁴ Ma jah 'màng aih wì 'noiq yōc dèh 'bac rah wì tah ta cô, mahaq da gu cadri cô haq khoi am dōng dèh 'bac đòiq ban cla haq."

13

*Chuaq Jêxu Anoi Biac 'Nhòng Pulùch
(Mat 24:1-2; Luc 21:5-6)*

¹ Chuaq Jêxu bu loh khoi enh Hnem Cùh Waiq, i mòiq ngai, mangai hōc tiaq doi ca Haq: "Thài ôi, ngan tau, hmu ma broq hnem cô lem dìq jaq!"

² Chuaq Jêxu padreo bàu doi: "Ìh ngan 'bài hnem càn tau 'mòh? Cô èh, pi i ca pliang hmu leq raxon enh 'nhèq ca mòiq pliang hmu 'noiq hòm, jah tacro taclìh dōng dìq."

³ Jò Haq ha'ngui ỏi ti wang Ôliu, ta jang ca ngia Hnem Cùh Waiq, Pêtrô, Jacò, Jon, wa Anrê thia bòch Haq jò i toq wì haq: ⁴ "Chuaq ôi, xìn Ìh doi ca nhèn, jò leq jah raliang hnem aih? I ca teo patô leq am loq jò leq biac aih jah trùh?"

⁵ Chuaq Jêxu doi: "Pì phai wèq dađeh. Apaq đòiq ca mòiq ngai leq padô 'nùt pì. ⁶ I bac ngai patiah ca hiniq Au lam trùh, wì doi: 'Au côraq Crich.' Wì padô 'nùt bac ngai. ⁷ Jò pì tàng wì anoi biac tajêh poh nòi haten, wa hìa tìn tajêh poh nòi hangai, apaq yùq ta manoh. Biac aih

phai trùh, mahaq 'nhòq trùh jò lùch da crõng taneh. ⁸ Ma jah 'màng aih mangai Diac cô tajêh ca mangai Diac 'noiq. Bùa Diac cô tajêh ca bùa Diac tau. Bác nòi i taneh dalàc, bác nòi i pangot hrah, aih bu baxèm biac nan xa.

⁹ "Phàn pì, pì phai wèq dađeh. Wì rùp pì 'ràng enh ngìa ca 'bài craq hadrah ma enh 'nhèq. Wì blai pì ta hnem tagop taiq pì tiaq Au. Wì 'ràng pì enh ngìa chenh phù wa bùa, đòiq pì anoi Bàu Lem Diac Plinh enh ngìa ca wì haq. ¹⁰ Mahaq adroi dõng dìq, Bàu Lem phai jah anoi 'noh jàp ca rìm jàn. ¹¹ Jò wì rùp pì, pì apaq lèt ep capoch cleq, mahaq trùh jò aih, Boc Plinh jah am ca pì bàu capoch, ma jah 'màng aih, ùh xài pì capoch dèh bàu, mahaq Yiang Hadròih am pì bàu capoch.

¹² "Daq blòq oh, baq blòq con, con tajraq hlài dèh ca miq baq, broq waq ca wa haq cachìt.

¹³ Taiq hiniq Au dìq ca phù cròng git ca pì, mahaq mangai leq cajap manoh trùh hì ma lùch, mangai aih jah dèch.

'Nhòng Nan Xa Càn (Mat 24:15-28; Luc 21:20-24)

¹⁴ "Mahaq jò pì hnoq 'biac raliang ranàc 'mèq 'mac'[✳] trùh ta nòi ma ùh khòh trùh (mangai leq đõc phai loq 'nì), 'màng aih 'bài mangai ỏi ta gùng Judia cadàu mot ta wang beq! ¹⁵ Mangai leq ỏi ta cùa po, apaq loh yōc dahwèq cleq ta hnem. ¹⁶ Ma leq ỏi ta đùng, apaq wìh hlài yōc dèh eo. ¹⁷ Ta 'bài hì aih nan xa ca gu cadri ỏi jiang wa gu cadri 'nang am con ùq. ¹⁸ Waiq khàn xìn

[✳] **13:14** 13:14 Đan 9:27; 11:31; 12:11.

ca biac aih ùh trùh jò ralim. ¹⁹ Ma jah 'màng aih, ta 'bài hì aih i biac nan xa càn, enh jò baxèm Boc Plinh broq cróng taneh trùh manàiq, 'nhòq lah i biac 'màng aih, wa atìq cô èh ji pi i hòm.

²⁰ "Tàng Boc Plinh ùh broq 'nhòng nan xa aih yi đêq, ùh i mòiq ngai leq jah ỏi rìh, mahaq taiq i 'bài mangai Haq khoi ràih, 'màng aih Haq khoi broq 'nhòng aih yi đêq. ²¹ Jò aih, 'nhac ca i cabô doi ca pì: 'Cô Crich,' loq 'Haq ỏi jang tau, pì apaq lùi,' ²² ma jah 'màng aih i 'bài crich amòng wa mangai amòng capoch bàu loq adroi. Wì broq biac halac đòiq padô 'nùt. Tàng jah, wì enh padô hloi 'bài mangai Boc Plinh khoi ràih. ²³ Wèq dađeh oq, ma jah 'màng aih Au khoi doi adroi ca pì biac aih.

²⁴ "Ta 'bài hì aih, atìq ca 'nhòng nan xa càn,
" mat mahì loh ca clam,
mat khê pi ngah hòm.

²⁵ Mat halõng enh plinh taclih,
cwìang itai ỏi ta plinh tadroq dêh."[†]

²⁶ "Jò aih mangai jah hnoq Con Mangai lam trùh ỏi ti yùc plinh wa ti 'ngah lem i cwìang itai càn. ²⁷ Khoi èh Haq thê wì 'bình plinh lam enh nòi mat mahì loh trùh nòi mat mahì mùt, enh gàu plinh trùh cloh plinh, tagop hlài con jàn ma Boc Plinh khoi ràih."

*Chuaq Jêxu Hnài Biac Long Pōc
(Mat 24:32-35; Luc 21:29-33)*

²⁸ "Pì khòh hōc waq ca loq bàu aliah ca long pōc beq. Jò hamenh haq loh hamöng chet hla, aih patô am ca pì loq khoi padon trùh jò padrang.

[†] **13:25** 13:25 Èsai 13:10; 34:4.

²⁹ Hadai 'màng aih, jò hnoq bìac aih trùh, pì loq Con Mangai khoi trùh haten ői ti 'mang. ³⁰ Joq 'nàng, Au doi ca pì, xinoi ma rìh jò aih 'nhòq cachít adroi ca bìac aih trùh. ³¹ Plình crõng tanh jah hnhung đac, mahaq bàu Au ùh jò leq hnhung."

*Ùh i Mangai Leq Loq ca Hì Loq Jò
(Mat 24:36-44)*

³² "Ùh i ca mangai leq loq jò leq, hì leq bìac aih jah trùh, 'nhac ca 'bình plình ői ta plình loq Con hadai, toq Baq raq ma loq. ³³ Pì phai wèq dađeh, phai rìu gòm, ma jah 'màng aih pì ùh loq jò leq bìac aih jah trùh. ³⁴ Bìac aih tiah ca mòiq ngai i bìac lam hangai, đòiq dèh hnem ca 'bài hapõng mòiq ngai broq mòiq bìac, èh haq ji thê mòiq ngai gòm 'mang rìu gòm.

³⁵ "Pì phai rìu gòm, ma jah 'màng aih pì ùh 'nì ca craq hnem hlài jò leq, jò chìu, jò 'ne mang, jò ia rõng, loq jò xröih xroq, ³⁶ èh yùq craq ta'ngàc hlài hnoq pì 'nang cùi. ³⁷ Bàu Au doi ca pì, Au hadai doi am ca rìm ngai, phai rìu gòm."

14

*Wì Chaq Trong Rùp Jéh Đac Chuaq Jêxu
(Mat 26:1-5; Luc 22:1-2; Jon 11:45-53)*

¹ Baiq hì adroi ca Lè Lam Cwa wa Lè 'Benh Ùh Tah Blo, 'bài pajàu ha'nhèq wa 'bài thài ranenh pađim ca dabau rùp hlèp Chuaq Jêxu đòiq jêh đac Haq. ² Ma jah 'màng aih wì doi: "Ùh khòh broq bìac cô ta 'bài hì lè, yùq loq loh bìac manhài ta mangai jàn."

*Gu Cadri Xùt Dàu Chuaq Jêxu ta 'Bê-tha-ni
(Mat 26:6-13; Jon 12:1-8)*

³ Chuaq Jêxu ỏi ta 'Bê-tha-ni ta hnem Simôn, mangai ma adroi nèh bacùn. Jò haq ha'ngui acaq, i mòiq ngai gu cadri cadiang mùt, wê mòiq cabi dàu broq xam ngõc tah jreo xua thùm canaq 'bac. Haq tùq padah cabi dàu aih, ùc dàu xua thùm ta gàu Chuaq Jêxu.

⁴ I toq 'biaq ngai loh nòih, wì ta anoi ca dabau: "Gleq ma pa'ngwan cadàu canaq 'bac 'màng 'mat? ⁵ Ma jah 'màng aih dàu 'mat tech jah piq hrinh đê-na-ri đòiq jùp đò wì mangai pa." Hi khoi, wì trech mangai cadri aih.

⁶ Mahaq Chuaq Jêxu doi: "Đòiq da haq beq, gleq pì ma lech ca haq? Haq khoi broq biac lem am ca Au. ⁷ Ma jah 'màng aih 'bài mangai pa ỏi yôt ti pì. ⁸ Pì enh jùp đò wì haq jò leq xôq jah, mahaq Au ùh jah ỏi hloi ti pì. ⁸ Gu cadri cô khoi broq biac haq broq jah. Haq khoi xùt dàu ta chac Au adroi ca catùh Au. ⁹ Joq 'nàng, Au doi ca pì, jàp crõng taneh, nòi leq Bàu Lem cô jah anoi 'noh, biac gu cadri cô ma broq hadai jah bahmàng hlài đòiq hmàng trùh ca haq."

*Mangai Blòq Chuaq
(Mat 26:14-16; Luc 22:3-6)*

¹⁰ Ỏi ta 12 ngai, mangai hõc tiaq, i mòiq ngai hiniq haq Juđa Ich-ca-ri-ôt trùh ta nòi 'bài pajàu ha'nheq đòiq blòq Chuaq Jêxu. ¹¹ Wì lem bùi jò wì tàng biac aih. Wì hùaq am ca haq 'bac. Khoi èh, Juđa gòm trùh i jò ta'nàih jah blòq Chuaq.

[✧] **14:7** 14:7 RAH 15:11.

*Caq Lè Lam Cwa
(Mat 26:17-25; Luc 22:7-14,21-23; Jon 13:21-30)*

¹² Hì baxèm da Lè 'Benh Ùh Tah Blo, aih hì wì tadreo trùi con, tiaq ranenh Lè Lam Cwa, mangai hōc tiaq bòch Chuaq Jêxu: “Thài ôi, enh nhèn lam padon ca ìh caq Lè Lam Cwa ta nòi leq?”

¹³ Haq thê dèh baiq ngai, mangai hōc tiaq lam. Haq tanap ca wa: “Jò chôp müt ta phôq, chôp glàm mòiq ngai, mangai côi cabi diac, chôp lam tiaq haq oq. ¹⁴ Haq müt hnem leq, chôp müt hnem aih. Khoi èh, chôp doi ca craq hnem aih: ‘Thài bòch adùq ma đòiq ca Au caq Lè Lam Cwa dèh ti mangai hōc tiaq, aih jang leq?’ ¹⁵ Khoi èh mangai aih patô am ca chôp adùq anòh anai ői ta làu, khoi i tôm tàu ngè dahwèq. Chôp padon caq ta aih beq.”

¹⁶ Wa mangai hōc tiaq baiq ngai loh lam müt ta phôq wa glàm rìm biac tiah troi bàu Chuaq Jêxu khoi doi. Khoi èh wa padon lè đòiq ta hnem aih.

¹⁷ Trùh chìu, Haq trùh ti 12 ngai, mangai hōc tiaq. ¹⁸ Jò 'nang ha'ngui caq, Chuaq Jêxu doi: “Joq 'nàng, Au doi ca pì, đìq ca pì ma ha'ngui caq ti Au, cô èh i mòiq ngai blòq Au.”

¹⁹ 'Bài mangai hōc tiaq loh mango đìq jaq. Tang ngai mòiq, wì bòch Haq: “Thài ôi, hìaq au ùh?”

²⁰ Haq doi: “Aih mòiq ői ta 12 ngai, i mòiq ngai hnhu tì ta màm adrình ca Au. ²¹ Ma jah 'màng aih, Con Mangai cachìt tiaq troi Sech Hadròih khoi achìh biac Haq, mahaq nan xa ca mangai

leq ma blòq Con Mangai. Ùh xa-ông loh ca mangai aih yi lem.”

Lè Hiniang Hadròih

(*Mat 26:26-30; Luc 22:14-20; 1Cô 11:23-25*)

²² Jò 'nang acaq, Chuaq Jêxu yōc 'benh, manè pôi Boc Plinh, khoi èh goh am ca 'bài mangai hōc tiaq rai doi: “Yōc beq, cô chac hamac Au.”

²³ Haq yōc doi chröng, manè pôi Boc Plinh, khoi èh, am ca 'bài mangai hōc tiaq. Ma leq ji ôq doi chröng aih.

²⁴ Haq doi: “Cô mahem Au. Mahem da biac wêh jao ta-ùc thai ca bàc ngai. ²⁵ Joq 'nàng, Au doi ca pì: Au pi ôq diac plì nho cô hòm, trùh hì Au jah ôq diac plì nho neo ői ti Diac Boc Plinh.”

²⁶ Jò khoi calêu 'bõi Hadròih, Chuaq Jêxu wa mangai hōc tiaq loh lam töc wang Ôliu.

Chuaq Doi Adroi Pêtrô Chôi q Haq

(*Mat 26:31-35; Luc 22:31-34; Jon 13:36-38*)

²⁷ Chuaq Jêxu doi ca mangai hōc tiaq: “Cô èh dìq ca pì catõih cro, ma jah mang aih i bàu Boc Plinh khoi achìh:

“'Cô èh, Au jêh Mangai ban trìu,
èh trìu cadàu tac mac.’[✡]

²⁸ Mahaq jò Au khoi rìh hlài, Au lam trùh ta gùng Ga-li-lê adroi ca pì.”

²⁹ Pêtrô doi: “'Nhac dìq ca wì catõih cro, mahaq au xôq ùh!”

³⁰ Chuaq Jêxu doi: “Joq 'nàng, Au doi ca ìh. Mang cô adroi ca ia rõng baiq yàng, ìh doi ùh loq ca Au.”

[✡] **14:27** 14:27 Xach 13:7.

³¹ Mahaq Pêtrô doi: “'Nhac ca au cachít ti ìh, au xôq ùh doi dađeh ùh loq ca ìh.” Dìq ca mangai hốc tiaq 'noiq hadai doi 'màng aih.

*Chuaq Jêxu Waiq Khàn ta Ghêt-sê-ma-nê
(Mat 26:36-46; Luc 22:39-46)*

³² Khoi ca aih, wì lam trùh ta wùan Ghêt-sê-ma-nê. Chuaq Jêxu doi đeh ca 'bài mangai hốc tiaq: “Pì ha'ngui gòm jang cô, Au lam waiq khàn.” ³³ Haq 'nong Pêtrô, Jacò, wa Jon lam ti Haq. Khoi èh Haq loh ca mango. ³⁴ Haq doi ca wì piq ngai: “Mahua yiang Au mango mech ten cachít. Pì rìu gòm ỏi jang cô oq.”

³⁵ Hi khoi, Haq lam hangai ca nòi aih toq 'biaq, Haq hacùn cràng ti taneh waiq khàn doi: “Tàng jah, xìn jò cô cwa khoi ca Au.” ³⁶ Haq doi hòm: “Aba, waiq Baq, ìh broq jah rìm bìac. Xìn ìh döih doi chröng cô khoi ca Con, mahaq ùh tiaq manoh Con, mahaq tiaq manoh enh Baq.”

³⁷ Haq hlài ti wì, hnoq wì cùi. Haq doi ca Pêtrô: “Simôn khoi cùi 'mòh? Ìh ùh rìu ti Au jah möiq jò 'mòh? ³⁸ Rìu gòm waiq khàn beq, đóiq pì ùh hìaq clìh mùt ta trong padô 'nùt. Manoh enh, mahaq chac ùh nui ta'blêq.”

³⁹ Èh Haq lam hòm waiq khàn tìah ca yàng adroi. ⁴⁰ Haq hlài ta wì, hnoq wì cùi, ma jah 'màng aih mat wì khoi ra'bù hrìn. Wì pi 'nì tèo cleq ca Chuaq Jêxu.

⁴¹ Haq hlài hòm ta wì yàng piq, doi ca wì: “Jò cô pì xôq ỏi raq cùi padài 'mòh? Hêq, khoi trùh jò 'mùt Au ta tì mangai dù. ⁴² Yòng beq, bèn lam. Ngan tau, mangai blòq au khoi trùh.”

*Wì Rùp Chuaq Jêxu Ta Wùan Ghêt-sê-ma-nê
(Mat 26:47-56; Luc 22:47-53; Jon 18:3-12)*

⁴³ Jò Haq capoch tùang ca wì, tajòi 'mòi hnoq Juđa möiq ngai ta mangai hōc tiaq Haq, lam ti 'bài mangai wê chang, wê long dùi. 'Bài pajàu càn, 'bài thài ranenh, wa 'bài craq broq gàu Yothaiq thê wì trùh.

⁴⁴ Juđa, mangai blòq Chuaq, khoi doi adroi ca wì 'màng cô: "Au hìp mangai leq, mangai aih raq pì rùp ma cajap dùi 'nong hloi beq." ⁴⁵ Bu trùh, Juđa aih thia hloi ti Chuaq Jêxu rai doi: "Thài ôi!" Khoi èh, hìp Haq. ⁴⁶ Wì rùp Chuaq Jêxu. ⁴⁷ I möiq ngai yòng ten aih, haq dōih chang, tajêh ca hapöng pajàu ha'nhèq, pôt taclih ca don mangai hapöng aih.

⁴⁸ Chuaq Jêxu doi ca wì: "Pì wê chang, wê long dùi, lam rùp Au tìah ca pì rùp mangai atùng 'mòh? ⁴⁹ Au ői yôt tì pì, hnài pì ta Hnem Cùh Waiq, gleq pì ùh rùp Au?" Mahaq biac cô trùh đòiq troq troi bàu Sech Hadròih khoi achìh. ⁵⁰ Jò aih, rìm ngai, mangai hōc tiaq cađac Haq. Wì cadàu mot.

⁵¹ I möiq ngai gu radam lam tiaq Chuaq. Haq i möiq blah bai briang lem đòiq clùm dađeh. Wì rùp haq, ⁵² mahaq haq hatrêh dahlôch ca bai briang lem, claih ca tì wì, cadàu rahòng lam mot.

*Chuaq Jêxu Ӧi Enh Ngìa Pajàu Ha'nhèq
(Mat 26:57-68; Luc 22:54-55,63-71; Jon 18:13-14,19-24)*

⁵³ Wì 'ràng Chuaq Jêxu trùh ta pajàu ha'nhèq. Dìq ca wì pajàu càn, 'bài craq broq gàu Yothaiq, wa 'bài thài ranenh tagop ta aih. ⁵⁴ Pêtrô tiaq

ta'yoi atìq, trùh ta xàn hnem pajàu ha'nchèq aih.
Haq ha'ngui 'nhìa ùnh pajùm ca wì lình gòc.

⁵⁵ Öi ta aih, 'bài pajàu càn wa 'bài craq hadrah
enh 'nchèq, chaq nen đòiq i trong tajraq ca Chuaq
Jêxu đòiq jah jêh đac Haq, mahaq chaq ùh jah.
⁵⁶ I bàc ngai capoch amòng 'mùt ca Haq, mahaq
bàu wì haq ùh hatroq ca dabau.

⁵⁷ I 'bài mangai yòng capoch amòng 'mùt ca
Haq. Wì doi: ⁵⁸ “Nhèn tàng Haq doi: ‘Au jah
raliang đac Hnem Cùh Waiq loh enh tì cồng con
mangai broq, khoi èh, piq hì Au broq òn mòiq
toq Hnem Cùh Waiq ùh xài loh enh tì cồng con
mangai.’” ⁵⁹ Mahaq bàu wì ma anoi hlài biac cô,
hadai ùh hatroq ca dabau.

⁶⁰ Wop jò aih, pajàu ha'nchèq, padinh yòng
ta'ne mangai bàc, bòch Chuaq Jêxu: “Ìh ùh tèo
hlài biac wì ma capoch ca Ìh 'mòh?” ⁶¹ Mahaq
Chuaq Jêxu ỏi hatenh, ùh tèo hlài.

Èh pajàu ha'nchèq aih bòch hòm: “Ìh Crich Con
Calô Boc Plình ma đang ca manè apôi joq ùh?”

⁶² Chuaq Jêxu doi: “Au joq 'nàng 'màng aih.
Atìq èh pì jah hnoq Au ha'ngui pah 'ma Boc Plình
i cwiang itai, ỏi ti yùc plình loh ta crõng taneh.”

⁶³ Pajàu ha'nchèq aih hich dèh eo rai doi: “Bèn
ỏi nhet dèh ca chaq hiniq ma 'noiq hòm? ⁶⁴ Pì i
tàng bàu Haq capoch 'mèq đùng trùh Boc Plình
ùh? Pì hèm 'màng leq?”

Rìm ngai, wì doi Haq đang ca cachìt. ⁶⁵ I tang
ngai cachôh ca Haq, bàng mat Haq, jêh Haq, rai
doi ca Haq: “Capoch bàu loq adroi beq. Cabô ma
jêh ìh!” 'Bài lình hadai tep Haq.

Pêtrô Hangah Chuaq
(Mat 26:69-75; Luc 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Pêtrô 'nang yòng ői ta nòi xàn. I mòiq ngai gu cadrì patih ca pajàu ha'nhèq, thia. ⁶⁷ Haq hnoq Pêtrô 'nhìa ùnh, haq ngan ro rai doi: "Ìh hadai ői ti Chuaq Jêxu Mangai Na-xa-ret."

⁶⁸ Mahaq Pêtrô hangah doi: "Au ùh 'nì loq, hadai au ùh 'nì tàng ìh doi cleq." Hi khoi, haq loh khoi ca nòi xàn, èh ia röng.

⁶⁹ Gu cadrì aih hnoq haq, doi hèm ca wì ma ői ta aih: "Mangai cô hi loq ca bua Chuaq Jêxu."

⁷⁰ Mahaq Pêtrô hangah mòiq yàng hèm.

Khoi ca aih toq biaq, 'bài mangai ma ői ti aih doi: "Joq 'nàng ìh cô hi loq ca bua Chuaq Jêxu, ma jah 'màng aih ìh cô mangai Ga-li-lê."

⁷¹ Pêtrô hanip rai doi: "Au ùh canao loq ca Mangai pì ma doi aih."

⁷² Tajòi 'mòi, ia röng yàng baiq. Pêtrô hmàng hlài bàu Chuaq Jêxu khoi doi: "Adroi ca ia röng baiq yàng, ìh hangah ùh 'nì ca Au piq yàng." Èh haq crò hmoi dìq jaq.

15

Chuaq Jêxu Ői Jang Ngìa Philat
(Mat 27:1-2,11-14; Luc 23:1-5; Jon 18:28-38)

¹ Xrōih xroq, 'bài pajàu càm lam ti 'bài craq broq gàu, 'bài thài ranenh wa 'bài craq hadrah enh 'nhèq, pajùm ti 'bài mangai ma ői ti aih. Wì rùp càt Chuaq Jêxu 'ràng Haq trùh ta Philat.

² Philat bòch Haq: "Ìh Bùa Yothaiq, joq ùh?"
 Chuaq Jêxu doi: "Joq."

³ 'Bài pajàu càn kian Haq bac biac. ⁴ Philat bòch Haq: "Gleq ìh ùh tèo bàu? Wì kian ìh bac trong."

⁵ Mahaq Chuaq Jêxu pi capoch hòm, taiq 'màng aih Philat hamàih.

⁶ Trùh hì Lè Lam Cwa, tiaq lè troi rìm hanam adroi, haq ca'naih möiq ngai, mangai broq tóiq, loh enh tù, hi mac ca mangai jàn xìn thê ca'naih mangai leq. ⁷ Jò aih i möiq ngai hiniq haq 'Ba-ra-ba, mangai pajùm ca wì ma 'noiq broq manhài enh tablah ca chenh phù wa pòq tóiq jêh đac mangai. ⁸ Mangai jàn trùh, xìn Philat broq am ca wì tiaq haq khoi loq broq adroi.

⁹ Philat padreo bàu doi: "Pì enh au ca'naih ca pì Bùa Yothaiq ùh?" ¹⁰ Ma jah 'màng aih, haq khói loq ca 'bài pajàu càn rùp Haq, aih taiq wì ta'mrua ta'bì ca Haq. ¹¹ Mahaq 'bài pajàu càn jrôq chiu mangai jàn, xìn Philat thê ca'naih ca wì haq 'Ba-ra-ba.

¹² Philat bòch hòm: "Manàiq cô pì enh au broq ca Mangai pì ma doi Haq bùa Yothaiq cô 'màng leq?"

¹³ Wì cachech bàu dêh doi: "Tiang đình Haq ta long pagat!"

¹⁴ Philat doi ca wì: "Mahaq Mangai cô khói broq biac dù leq?"

Wì cachech yi dêh hòm: "Tiang đình Haq ta long pagat beq!"

¹⁵ Philat enh waq ca lem manoh jàn. Haq ca'naih ca wì 'Ba-ra-ba, thê wì blai Chuaq Jêxu wa jao am ca wì tiang đình Haq ta long pagat.

*'Bài Lình Jù Lê Chuaq Jêxu
(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)*

¹⁶ 'Bài lình Rôma dùi 'ràng 'mùt Chuaq Jêxu ta xàn hnem hadrah cwan trúang, aih hnem càn nòi broq biac da Philat, wì hi creo dìq ca 'bài lình tagop ta aih. ¹⁷ Wì haq caxùnh ca Chuaq Jêxu mòiq blah eo nhum gòh drinh, khoi èh wì tenh tùn hila broq cadoh pacôi ca Haq. ¹⁸ Hi khoi wì lê Haq doi: "Waiq Bùa Yothaiq." ¹⁹ Wì yōc long cadia hwat gàu Haq, cachôh ca Haq diac hai, hi khoi hacùn cràng cùh lê Haq. ²⁰ Khoi ca wì do lê Haq, wì lêh đạc eo gòh drinh, caxùnh hlài da Haq eo. Wì 'nong Haq lam đòiq tiang đình Haq ta long pagat.

*Chuaq Jêxu ta Long Pagat
(Mat 27:32-44; Luc 23:26-43; Jon 19:17-27)*

²¹ Jò aih i Simôn, mangai Siren, haq baq da A-lec-xan-đò wa Ruphu, enh plài 'nang tóc Jê-rusa-lem lam trong aih. Wì rùp haq xùi long pagat thai Chuaq Jêxu. ²² Wì 'ràng Chuaq Jêxu trùh ta nòi go, doi Gô-gô-tha, i hiniq Go Cadôh. ²³ Wì am ca Haq ôq alac alôn ca mùc jùac, mahaq Haq ùh waq ôq. ²⁴ Wì tiang đình Haq ta long pagat wa wì adràc dabau pàih panàih troq ca mangai leq jah yōc eo Haq.

²⁵ Wì tiang đình Haq wop hachìn jò daxroq. ²⁶ I mòiq capiac long ban enh 'nhèq jang gàu Haq, i bàu achìh: "Cô Bùa Jàn Yothaiq."

²⁷ I baiq ngai mangai atùng hadai 'bìq wì đình ti Haq, mòiq ngai pah 'ma Haq, mòiq ngai pah 'ngeo Haq. ²⁸ Tiaq troi bàu Sech Hadròih khoi achìh: "Haq 'bìq ta'mòq pajùm ti mangai dù."

²⁹ I mangai lam cwa trong aih, wì ngu ngiù gàu lê Haq, rai doi: “Ê! Ìh doi dađeh raliang đac Hnem Cùh Waiq, èh broq hlài piq hi gêh, ³⁰ dèch dađeh beq, loh khoi enh long pagat beq!” ³¹ ‘Bài pajàu càn wa thài ranenh hadai doi ca dabau ‘màng aih. Wì lê Haq: “Haq khoi dèch mangai ‘noiq, mahaq ùh jah dèch dađeh. ³² Ôi Crich, Bùa Is-ra-ên, loh khoi enh long pagat beq đòiq nhèn hnoq, nhèn jah lùi!” Baiq ngai atung wì ma tiang đình ti Haq, hadai lê Haq.

Chuaq Jêxu Cachít

(Mat 27:45-56; Luc 23:44-49; Jon 19:28-30)

³³ Enh 12 jò trùh piq jò chùu, dìq ca gùng aih clam clôi. ³⁴ Wop piq jò chùu, Chuaq Jêxu creo bàu dêh doi: “Ê-lô-i, Ê-lô-i, La-ma-sa-bach-thani?” Aih: “Ôi Boc Plình Au, ỏi Boc Plình Au, gleq Ìh ma cađac Au?”[✳]

³⁵ I toq ‘biaq ngai ma yòng jang aih, tàng bàu aih, wì doi: “Tamàng aih, Haq creo ca Êli.”

³⁶ I mòiq ngai cadàu yōc capaih chùq ta diac jòq, đòiq abôi long blùm, hnhu ca Haq ôq, rai doi: “Gòm oq, bèn hi ngan thù tàng Êli trùh döih Haq loh.”

³⁷ Mahaq Chuaq Jêxu creo mòiq nà bàu dêh, khoi èh Haq pat hihém.

³⁸ Bai prinh ta Hnem Cùh Waiq dahich broq baiq, enh ‘nhèq trùh ta ‘neq. ³⁹ Mangai ma wèq lindh yòng ta jang ca Chuaq Jêxu, hnoq Chuaq Jêxu pat hihém ‘màng aih, haq doi: “Mangai cô joq ‘nàng Con Boc Plình.”

[✳] 15:34 15:34 BCP 22:1.

⁴⁰ Hadai i 'bài gu cadrì yòng ngan enh hangai. Ta aih i Mari Ma-đò-len, Mari miq da Jacò 'yoh, da Jôsê wa Sa-lô-mê. ⁴¹ Aih wì piq ngai khoi tiaq patìh ca Haq jò Haq ỏi ta Ga-li-lê. Hadai i 'bài gu cadrì ma 'noiq, aih 'bài mangai khoi tiaq Haq töc phôq Jê-ru-sa-lem.

Biac Catùh Chuaq Jêxu

(Mat 27:57-61; Luc 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁴² Trùh chìu xèq, aih hì padon adroi ca hì Sabat. ⁴³ Jôsep, mangai A-ri-ma-thê, mòiq ngai ta 'bài mangai broq càn ỏi ta jàn Juđa. Haq hadai mangai gồm canòm ca Diac Boc Plình. Haq hùa lam trùh glàm Philat đòiq xìn hanang Chuaq Jêxu. ⁴⁴ Philat hamàih Haq khoi cachìt, ma jah haq thê creo mangai ma wèq lình trùh, bòch thù Haq cachìt akhoi dùnh. ⁴⁵ Jah loq enh mangai ma wèq gâu lình doi Haq khoi cachìt, Philat ma am hanang aih ca Jôsep. ⁴⁶ Jôsep khoi röt bai briang lem. Haq yōc 'noh xom hanang Chuaq Jêxu, khoi èh, đòiq Haq ta ralùng hanang khoi pùng ta hmu. Hi khoi, cadre mòiq toq hmu càn gùp anòi ngah ralùng. ⁴⁷ Mari Ma-đò-len wa Mari, miq Jôsê, hnoq nòi catùh Haq.

16

Biac Chuaq Jêxu Rìh Hlài

(Mat 28:1-8; Luc 24:1-12; Jon 20:1-10)

¹ Atìq ca hì Sabat, Mari Ma-đò-len, Mari miq Jacò wa Sa-lô-mê, röt dahwèq xua thùm lam xùt ca hanang Chuaq Jêxu. ² Xrōih xroq hì gâu tùang lè, mat mahì bu töc, wì piq ngai lam trùh ta ralùng hanang. ³ Wì ta anoi ca dabau: "Cabô

ma cadro am ca bèn hmu càn gùp jang ngah ralùng?"

⁴ Ma jah 'màng aih hmu aih càn. Mahaq jò wì ngan, wì hnoq hmu khoi cadro. ⁵ Èh wì müt hnoq möiq ngai gu radam ha'ngui pah 'ma, caxùnh eo yôh taboc camla, wì crè.

⁶ Mahaq gu radam aih doi ca wì: "Apaq crè oq. Pì chaq Chuaq Jêxu, Mangai Na-xa-ret ma wì khói tiang đình Haq ti long pagat. Haq khói rìh hlài. Haq pi ỏi ta cô. Meh pì lam ngan nòi wì ma prôih hanang Haq beq. ⁷ Lam doi ca 'bài mangai hốc tiaq Haq wa Pêtrô loq, Haq lam ta Ga-li-lê adroi ca pì. Pì jah hnoq Haq ta aih, troi bàu Haq khói doi ca pì."

⁸ 'Bài gu cadri aih loh enh ralùng. Wì lam mot, ma jah 'màng aih, wì crè dìq jaq. Wì haq ùh i doi ca mangai 'noiq loq, taiq wì haq crè.

Biac Chuaq Jêxu Patô Dađeh

(Mat 28:9-10; Jon 20:11-18)

⁹ Chuaq Jêxu rìh hlài jò daxroq hì gàu tùang lè. Adroi döng dìq Chuaq Jêxu patô dađeh ca Mari Ma-đò-len, aih mangai Chuaq Jêxu khói hnan tapèh toq kiac dù enh chac haq. ¹⁰ Haq lam bahìa ca 'bài mangai ma khói tiaq Chuaq Jêxu enh adroi. Wì 'nang hmoi ca Chuaq Jêxu cachìt. ¹¹ Mahaq jò tàng haq doi haq khói hnoq Chuaq Jêxu khói rìh hlài, wì ùh lùi.

Chuaq Jêxu Patô Dađeh ca Baiq Ngai

(Luc 24:13-35)

¹² Atìq ca aih, Chuaq Jêxu patô dađeh ca wa baiq ngai, mangai hốc tiaq ti trong hlài đeh ta

plài. ¹³ Wa lam anoi hlài ca 'bài mangai hōc tiaq 'noiq, mahaq wì hadai ùh lùi wa.

*Chuaq Jêxu Patô Dađeh ca Mangai Hōc Tiaq
(Mat 28:16-20; Luc 24:36-49; Jon 20:19-23;
BYH 1:6-8)*

¹⁴ Atiq ca aih hòm, Chuaq Jêxu patô dađeh ca 12 ngai, mangai hōc tiaq 'nang ha'ngui acaq. Haq lech ca wì taiq manoh wì cadoq, taiq wì ùh lùi Haq khoi rìh hlài, ma jah 'màng aih wì ùh lùi 'bài mangai ma khoi hnoq Haq khoi rìh.

¹⁵ Haq doi ca 'bài mangai hōc tiaq: "Lam jàp ca cröng taneh beq, anoi Bàu Lem am ca rìm ngai loq. ¹⁶ Mangai leq lùi wa chùuq 'baptem, haq jah dèch. Mangai leq ùh lùi, mangai aih jah chùuq hadrah baxa. ¹⁷ 'Bài mangai leq lùi jah i biac halac cô: Canòm ca hiniq Au wì hnan đac kiac dù, jah capoch bàc bàu neo, ¹⁸ rùpbih ta tì; tàng troq ôq padrê, ji ùh hiaq troq cleq; đòiq tì ti chac mangai ùh hrōc, èh mangai ùh hrōc jah brêh."

*Chuaq Jêxu Tōc ta Plình
(Luc 24:50-53; BYH 1:9-11)*

¹⁹ Khoi ca Chuaq Jêxu doi dìq bàu aih, Haq tōc ta plình. Haq ha'ngui pah 'ma Boc Plình. ²⁰ Phàn da 'bài mangai hōc tiaq, wì loh lam anoi Bàu Lem jàp rìm nòi. Chuaq hadai broq pajùm dèh ti wì haq. Bàu Lem khoi jah broq hagao nhò biac halac aih.

**Sech Hadròih
Sech Hadròih**

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hre

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Published: 2015 Nhà Xuất Bản Tôn Giáo

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

e5023a07-9831-5256-a315-1cae0f33043d